პროლეტარიელებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით! ფილიწადი მეთოთხმეტე

კომუნისტი

საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრ. კომიტეტის და ტფ. კომიტეტების და საქ. ცაკის ორგანო

ტელეფონები: №№ რედაქტორის—14—76, რედ. მოადგილის—22—17, სამდივნოს—10—58, მო. კანტორის—8—81.

სამშაბათი 29 მაისი 1934 წ. № 123 (3979)

დღეს ნომერში

— **იაპონია** ილაშქრებს მომავალ საზღვაო კონფერენციაზე შორეულ აღმოსავლეთის პრობლემის განხილვის წინააღმდეგ.
— **საფრანგეთ-საბჭოთა კავშირის** ურთიერთობა და ბრძოლა მშვიდობიანობისათვის.
— **თურქეთ-საბჭოთა კავშირის** ომის დაშტკიცება.
— **ჩელუსკინელები** ჩავიდენ პეტროპავლოვსკში.
— **საბჭოთა** ქარხნები ამზადებენ მანქანებს თურქეთის საფეიქრო კომბინატისათვის.
— **ჩაქვის, ოჩხამურის და ბოლნისს** საბჭოთა მეურნეობებმა დაამთავრეს ჩაის კლანტაციების პირველი გათოლნა.
— **მარგანეცის** გამომუშავების გეგმა 26 მაისს შესრულდა 104,1 პროცენტით.

სკოლების ზუსტი სტრუქტურისა და სწავლების მაღალი ხარისხისათვის

უკანასკნელი წლების განმავლობაში პარტიის და ხელისუფლების მიერ სკოლების შესახებ მიღებულ იქნა ძალიან ბევრი უმნიშვნელოვანესი დადგენილებებისა. ყველა ეს დადგენილება მიმართულია საბჭოთა სკოლის მუშაობის უმაღლეს საფეხურზე აყვანისა და სასწავლო აღმზრდელობითი პროცესის განმტკიცებისაკენ ცხოვრებასთან სკოლის დაკავშირების გზით.

მე-17 პარტიულ ყრილობაზე ამხ. **სტალინმა** ერთ-ერთ მთავარ ამოცანად დააყენა 7-წლედის ფარგლებში **საყოველთაო სავალდებულო პოლიტექნიკური სწავლების მიღწევა.**

ბელადის ამ მითითებიდან გამოდის საკ. სახკომსაბჭოს და საკ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის 16 მაისის ცნობილი სამი დადგენილება დაწყებითი და საშუალო სკოლების სტრუქტურის და სამოქალაქო ისტორიის და გეოგრაფიის სწავლების შესახებ. ეს დადგენილებები წარმოადგენს გაშლილ პროგრამას საბჭოთა სკოლის მუშაობის უფრო მაღალ საფეხურზე ასაყვანად. ეს დადგენილებები რაზმავს პარტიულ და განათლების მუშაკებს იმ სტრიოზულ ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად, რომლებიც ჯერ კიდევ არსებობს ჩვენს სკოლებში.

საქ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის დადგენილება და საქ. განათლების სახ. კომისარ ბრძანება, რომლებიც ბოლო ხანს გაზეთში ქვეყნდება. წარმოადგენენ პრაქტიკულ ღონისძიებებს ჩვენში პარტიის და ხელისუფლების ამ უმნიშვნელოვანეს დირექტივების განსახორციელებლად.

დადგენილების თანახმად იქმნება **სამი ტიპის** სკოლა: დაწყებითი, არასრული საშუალო და საშუალო სკოლა. დღემდე არსებულ **ჯგუფებს** ამიერიდან ეწოდება **კლასები.** დადგენილება ითვალისწინებს არა. სრულ და სრულ საშუალო სკოლების გაშენებისათვის **დირექტორების** სახელწოდების შეხსნას.

სკოლის ტიპების შეცვლა, ჯგუფების მაგიერ კლასების შემოღება. არა სრული და სრული საშუალო სკოლის გამგეებისათვის დირექტორობის წოდება, ისე, როგორც სკოლის მთელი სტრუქტურული ცვლილება, არავითარ შეშფოთებას არ უნდა იქნას გაგებული, **როგორც მხოლოდ სახელის შეცვლა. ანდა როგორც დაბრუნება ძველი სკოლისაკენ.**

სკოლების ადმინისტრატიული პერსონალის სწორად შერჩევის მიზნით საქართველოს განათლების სახალხო კომისარიატთან არსებობა დაწყებითი არა სრული და სრული საშუალო სკოლების ხელმძღვანელი კადრების სექტორი.

საჭიროა ამ თავითვე იქნას მიღებული გადამჭრელი ზომები სკოლის ხელმძღვანელებად ისეთი პირების შესარჩევად, რომლებმაც გამოიჩინეს სასკოლო ადმინისტრატიული მუშაობის უნარი და რომლებსაც შეუძლიათ სკოლაში განამტკიცონ შეგნებული დისციპლინა.

საკავშირო სახკომსაბჭოს და ცენტრალური კომიტეტის მეორე დადგენილება შეეხება სკოლებში **სამოქალაქო ისტორიის სწავლებას.** დადგენილება აღნიშნავს სამოქალაქო ისტორიის სწავლების **არადამაკმაყოფილებელ** მდგომარეობას „სახელმძღვანელოები და თვით სწავლება ატარებს განყენებულ, სქემატიურ ხასიათს. ნაცვლად იმისა, რომ **სამოქალაქო ისტორია** გადასცენ ცოცხალი, მიმზიდველი ფორმით. გააშუქონ უმნიშვნელოვანესი ამბები და ფაქტები მათი ქრონოლოგიური თანამიმდევრობით, ისტორიულ მოღვაწეთა დახასიათებით, მოსწავლეებს აწვდიან საზოგადოებრივ - ეკონომიურ ფორმაციების აბსტრაქტულ განმარტებებს, ცვლიან რა ამრიგად სამოქალაქო ისტორიის თანამიმდევარ გაშუქებას განყენებული სოციოლოგიური „ქიმიით“ (16 მაისის დადგენილებიდან).

ისტორიული განზოგადოების მოწყვეტა კონკრეტულ ისტორიულ ფაქტებისაგან მარქსიზმ-ლენინიზმის მეთოდოლოგიის უხეში დამახინჯება. ასეთი შპრალი სქემები, რომლებიც არ უკავშირდება ისტორიულ ფაქტებს და პიროვნებებს, აჩვენებ მოსწავლეებს ზერელე აზროვნებას, ხოლო ხშირად უკარგავენ მათ ისტორიის შესწავლის ხალისს.

ერთ-ერთი ხელის შემშლელი მიზეზი სამოქალაქო ისტორიის სწავლებაში, როგორც მთელ კავშირში ისე ჩვენშიაც, სათანადო **სახელმძღვანელოების უქონლობაა.** საკ. სახკომსაბჭოს და საკ. კ.პ. (ბ) ც.კ. დადგენილება ითვალისწინებს 1935 წლისათვის სამოქალაქო ისტორიაში სწორად სათანადო სახელმძღვანელოების გამზადებას.

საქ. განათლების სახკომისრის ბრძანება აღნიშნავს სამოქალაქო ისტორიის პროგრამებში ცვლილებებ ჩოხდენას და მოსწავლეებისათვის მისაწვდომ ისტორიულ მოთხრობებს და ნარკვევების გამოცემის აუცილებლობას, ისტორიის მასწავლებელთა გადასამზადებელი კურსების მოწყობას, ქუთაისის პედაგოგიური ინსტიტუტის ისტორიულ ფაკულტეტზე მისაღებ სტუდენტთა რიცხვის გადიდებას და სახელმწიფო უნივერსიტეტში სპეციალურად ისტორიულ ფაკულტეტის შექმნას.

გეოგრაფიის სწავლებაში დადგენილება აღნიშნავს არსებით ნაკლოვანებას, რაც: გამოიხატება ამ საგნის სწავლების განყენებულ ხასიათში, ფიზიკურ-გეოგრაფიულ მასალების არასაკმარისობაში, რუქაზე სუსტ ორიენტირებაში, გეოგრაფიის გადატვირთვაში, ეკონომიურ და სტატისტიკურ მასალებით, რის გამო ამ საგნის სპეციფიკა დაჩრდილულია და ზოგიერთ შემთხვევაში გეოგრაფია ეკონომიურ პოლიტიკადაა გადაქცეული.

გეოგრაფიის სწავლების დარგში არსებული ნაკლოვანებები ახასიათებს, რა თქმა უნდა, ჩვენს სკოლებსაც. საქართველოს განსახკომის ბრძანება ითვალისწინებს მთელ რიგ ღონისძიებებს გეოგრაფიის სწავლების გასაუმჯობესებლად: გეოგრაფიის პროგრამების გადამუშავებას, მითოდიკის სახელმძღვანელოების, გეოგრაფიული სახელმძღვანელოებისა ბიბლიოგრაფიული მაჩვენებლებს, მასწავლებელთათვის გეოგრაფიულ ქრესტომატიის გამოცემას ქუთაისის პედინსტიტუტის და სახ. უნივერსიტეტის გეოგრაფიის განყოფილებების მუშაობის გაძლიერებას ახალ ამოცანებთან დაკავშირებით.

შწავლის საკითხად რჩება **ისტორიის და გეოგრაფიის მასწავლებელთა კადრების მომზადება.** ისტორიას და გეოგრაფიას ჩვენს სკოლებში ასწავლიან უმეტეს შემთხვევაში არა სპეციალისტები. გეოგრაფიისათვის განკუთვნილი საათები დღიდან სკოლიდან წარმოიგენს „ერთგვარ“ „რეზერვს“, რომლითაც ესა თუ ის მასწავლებელი „ინიზეურებს“ საათების დანაკლისს. გეოგრაფიის სწავლების ასეთ შეუფასებელ ობას სასტიკად უდგა ვებრძოლთ.

მაგრამ ნამდვილი გარდატეხა გეოგრაფიის და ისტორიის სწავლებაში დიდათაა დამოკიდებული **საეკონომიტ** ისტორიკოსებისა და გეოგრაფების კადრების მომზადებაზე, სახ. უნივერსიტეტის და ქუთაისის პედინსტიტუტის ისტორიულმა და გეოგრაფიულმა კადრებმა და გეოგრაფიის საკავშირო ინსტიტუტმა ამ მიმართულებით უნდა გაშალოს ღრმა მოშაობა.

გეოგრაფიის და ისტორიის კაბინეტები, რაიონებში გეოგრაფიმასწავლებელთა მეთოდიური გაერთიანებანი, რომლებიც ახლიერიდან ძალიან ცოტაა, უნდა იქნან ჩაბმული პარტიის და მთავრობის ამ დადგენილების განხორციელების საქმეში. განათლების ორგანოებმა და სკოლის ხელმძღვანელებმა უნდა უზრუნველყონ ამ დადგენილებათა დაჩქარება თვითეულ მასწავლებლამდე. მოსწავლეებმა და მოსწავლეთა ორგანიზაციებმა.

განსახკომში და სახელგამში ამ თავითვე უნდა მიიღონ გადამჭრელი ზომები ისტორიის და გეოგრაფიის სახელმძღვანელოების გამოსაცემად ან ძველ ფონდის საჭირო მოწყობილობებით თავის დროზე უზრუნველსაყოფად.

საფრანგეთ საბჭოთა კავშირის ურთიერთობა და ბრძოლა მშვიდობიანობისათვის

საფრანგეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის გამოსვლამ დეპუტატთა პალატაში განსაკუთრებული ინტერესი გამოიწვია თვალს მსოფლიოში. ეს აიხსნება პირველ ყოვლისა იმით, რომ ბარტუს სიტყვა მნიშვნელოვან ნაწილად შეეხებოდა საფრანგეთ - საბჭოთა კავშირის ურთიერთობას და იმ საერთაშორისო როლს მშვიდობიანობისათვის ბრძოლის საქმეში, რომელსაც, როგორც ამას აღიარებს საფრანგეთის მთავრობა, საბჭოთა კავშირი თამაშობს.

ბარტუს განცხადებას იმის შესახებ, რომ „საფრანგეთის პოლიტიკა, მიისწრაფვის საბჭოთა კავშირთან გულწრფელი დაახლოვებისაკენ“, რაც მოწმობს საბჭოთა კავშირთან საფრანგეთის მშვიდობიანი წრეების დამოკიდებულებაში გარდატეხის განცხადებას, დიდი კმაყოფილებით შეხვდა ჩვენი ქვეყნის მშრომელი საზოგადოებრივობა. მართლაც, იშვიათად თუ მოიძებნება საბჭოთა კავშირსა და ევროპის დიდ კაპიტალისტურ სახელმწიფოს შორის ურთიერთობის სწორად ფერადი ცვლილების — საბჭოთა კავშირის საშინაო და საგარეო ძალიერების ზრდის მიხედვით — მეორე უფრო მკაფიო მაგალითი, ვიდრე ისტორია საფრანგეთ - საბჭოთა კავშირის ურთიერთობის განვითარებისა და განმტკიცებისა უკანასკნელი ორი წლის განმავლობაში.

ხელის მოწერა თავდაუსტმლობის პაქტზე, ხელისმოწერა სავაჭრო ხელშეკრულებაზე, საბჭოთა კავშირში საფრანგეთის ხელმძღვანელი პოლიტიკური და მეცნიერულ მოღვაწეთა მოგზაურობა — ასეთი იყო საბჭოთა კავშირთან საფრანგეთის ხელმძღვანელი წრეების დამოკიდებულებაში მომხდარ გარდატეხის ნიშნები. გარდატეხის, რაც, არა შემთხვევით. დაემთხვა დიდ სამუშაოთა პირველი ხუთწლიანი გეგმის წარმატებით შესრულებას. ეს გარდატეხა, როგორც ამას კიდევ ადასტურებს და მოსდევა ბარტუსი, რომელსაც მხარი დაუჭირა საფრანგეთის მთელმა პარლამენტმა, ან ყოველ შემთხვევაში მისმა დიდმა უმრავლესობამ, მით უფრო საგულისმოა, რომ იგი მტკიცდება ურთიერთულ და სიგანგაშო საერთაშორისო ვითარებაში, როცა იზრდებიან და ავითარებიან აგრესიული ძალები, რომლებიც ომს დღის წესრიგში აყენებენ.

ბარტუს სიტყვაზე მრავალი გამოხმაურება მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნებში მოწმობს, რომ მსხვილ კაპიტალისტური სახელმწიფოების საგარეო პოლიტიკის ავტორიტეტულ ხელმძღვანელთა მსჯავსი გამოსვლები საბჭოთა კავშირთან, — როგორც მშვიდობიანობის მძლავრ ქომაგთან — დაახლოვების სასარგებლოდ. დაუყოვნებლივ იწვევს აქტივიზაციას იმ ძალებისა, რომლებიც ბუშაობენ მშვიდობიანობის დაცვის სასარგებლოდ და უდიდეს გაბრაზებას ბადებს იმ ქვეყნებში, რომელთა მართველმა წრეებმა მიზნად დაისახეს იმპერიალისტურ წინააღმდეგობათა კვანძის გახსნის დაჩქარება.

იმავე სიტყვაში საფრანგეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა განაცხადა, რომ საფრანგეთი დაინტერესებულია მიიწვიოს საბჭოთა კავშირი ერთა ლიგაში შესასვლელად; მან აღნიშნა, რომ ის ამ თემაზე ესაუბრა ამბ. ლიტვინოვს; ამას წინათ ჟენევაში შეხვედრის დროს, მაც თვალი მსოფლიო პრესის ცხოველი კომენტაციები გამოიწვია. საფრანგეთის პრესამ მისი თვალი რიგი გავლენიანი ორგანოს სახით არა ერთხელ გამოთქვა აზრი იმის სასარგებლოდ, რათა საფრანგეთის მთავრობამ გამოიჩინოს საბჭოთა კავშირის ერთა ლიგაში მიწვევის ინიციატივა.

თვალ რიგ სხვა ქვეყნებშიც, უმთავრესად პატარა ქვეყნებში, რომელთაც ეშინიანთ, რომ ისინი უსაუფოდ ჩათრეული იქნებიან დიდ იმპერიალისტურ სახელმწიფოების შეჯახებაში და გახდებიან ამ შეჯახების ძსხვერპლნი, უკანასკნელ დროს სულ უფრო მეტ პოპულარობას პოულობს აზრი იმის შესახებ, რომ მხოლოდ საბჭოთა კავშირის მონაწილეობა ერთა ლიგაში გადაარჩენს მას იმ ორგანიზაციიდან, რომლის გამოყენებასაც ცდილობენ ყველა ეს ძალები ერთ-ერთ ლიგაში, თავის იმპერიალისტურ მიზნებისათვის, ორგანიზ. რომელიც ოდნავად მაინც ხელს შეუწყობს ბრძოლას ომის საშიშროების წინააღმდეგ. და მართლაც, ერთა ლიგიდან იაპონის და გერმანიის, ე. ი. იმ სახელმწიფოების გასვლამ, რომელთაც საჭიროდაც არ მიაჩნიათ დაფარონ თავიანთი გადაწყვეტილება განახორციელონ დამატებითი შეიარაღებით, ტაცებლობის და ომის გზით თავიანთი იმპერიალისტური ზრახვები, დააყენა საკითხი იმის შესახებ, შეუძლია თუ არა ერთა ლიგას რამოდენიმედ იქცეს იმ ძალთა თავმოყრის ადგილად, რომლებიც მეუბედავად მოტივებისა, ისე თუ ისე მზად არიან ამეამად შეაფერხონ წინააღმდეგობათა სისტემატური დაბოლოება. თუნდაც შედარებით ხელი შეუწყონ მშვიდობიანობის განმტკიცებას.

იმპერიალისტურ წინააღმდეგობათა განვითარების დიალექტიკამ გამოიწვია ის, რომ ის ძველი ერთა ლიგა, რომელიც ნავარაუდევი იყო, როგორც პატარა, დამოკიდებულ დაკოლონიალურ ქვეყნების იმპერიალისტური ფიანდრების და ანტი-საბჭოთა ინტერვენციის იარაღი, იმპერიალისტურ დაჯგუფებათა ბრძოლის პროცესში იქცა ასპარეზად, რომელზედაც „თითქოს იმარჯვებს ის მიმდინარეობა, რომელიც დაინტერესებულია მშვიდობიანობის დაცვით. და შესაძლოა ამიო აიხსნება ღრმა ცვლილებები, რომლებიც დაისახა ერთა ლიგის შემადგენლობაში“ (ლიტვინოვი; სიტყვა საბჭოთა კავშირის ცაკის III-4 სესიაზე).

სიტყვა ბარტუსი, რომელმაც პირველად საფრანგეთის მთავრობის სახელით საჯაროდ განაცხადა, რომ „საბჭოთა კავშირის ერთა ლიგაში შესვლა იქნებოდა მნიშვნელოვანი მოვლენა ევროპის მშვიდობიანობის საქმისათვისო“. მოწმობს იმას, თუ რამდენად შეიგნო საფრანგეთის მთავრობამ საერთაშ. მშვიდობიანობისათვის და რამდენად სერიოზულად ზრუნავს ახალ ღონისძიებათა გამოძებნაზე მშვიდობიანობის განსამტკიცებლად. საფრანგეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის ამ გამოსვლამდე, საერთაშორისო პრესაში გაიმართა მძაფრი დისკუსია — ერთა ლიგაში შესასვლელად საბჭოთა კავშირის მიწვევის პროექტის ირგვლივ. ამასთან ამ მიწვევის მოწინააღმდეგეები პირველ რიგში აღმონნდგენ ის ქვეყნები, რომლებმაც ამას წინათ მიატოვეს ეს ორგანიზაცია. რომელიც ერთგვარად აფერხებდა მათი ავერიალური ზრახვების განხორციელებას.

ყველაზე უფრო საინტერესო ის არის, რომ სწორედ ამ ქვეყნების პრესა ჩაება უსაგნო დისკუსიაში ერთა ლიგაში საბჭოთა კავშირის მიწვევისა და ძიების პირობების შესახებ. ეს დისკუსია ეიმიზნია იმიტომ, რომ ერთა ლიგაში საბჭოთა კავშირის მიწვევისა თუ არმიწვევის საკითხი საერთოდ ამ ქვეყნებზე არ არის დამოკიდებული. საკითხს მოსალოდნელი მიწვევის მიღებისა თუ არ მიღების შესახებ გადაწყვეტს მხოლოდ და მხოლოდ საბჭოთა კავშირი, რომელიც ემყარება მხოლოდ მშვიდობიანობისათვის ბრძოლის ინტერესებს.

შეიძლება საკმაოდ დავეთანხმოთ ბარტუს, როცა ის „უფერულად ან ბაადრევად“ თვლის საკითხებს იმის შესახებ, თუ რა მოხდებოდა საბჭოთა კავშირი, რომ ერთა ლიგაში შესულიყო. საფრანგეთის მინისტრს ამასთან პირველ ყოვლისა მხედველობაში ჰქონდა პოლონეთის პრესის მიერ — პოლონეთის მმართველი წრეების აშკარა მითითებით — აღძრული საკითხი იმის შესახებ, რომ ერთა ლიგაში საბჭოთა კავშირის შესვლა თითქოს დაკავშირებული იყოს ერთგვარ საფრთხეებთან. საფრთხეებთან ვისთვის და რისთვის? ყოველ შემთხვევაში არა მშვიდობიანობისათვის. ეკვს გარეშეა ამისი

საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის დადგენილება

საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტისა და ს.ს.რ.კ სახკომსაბჭოს მიერ დაწყებითი და საშუალო სკოლის სტრუქტურისა და სამოქალაქო ისტორიის და გეოგრაფიის სწავლების შესახებ მიღებულ გადაწყვეტილებათა რეალიზაციის შესახებ

1. დამტკიცებულ იქნას საქართველოს განსახკომის ღონისძიებანი საკ. კ.პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის და სსრკ სახკომსაბჭოს მიერ დაწყებითი და საშუალო სკოლის სტრუქტურისა და სამოქალაქო ისტორიის და გეოგრაფიის სწავლების შესახებ მიღებული დადგენილების რეალიზაციისათვის.

2. მომავალ აკადემიური წლის დასაწყისშივე **გამოიქმნას** სახელმწიფო უნივერსიტეტის საისტორიო-სალიტერატურო ფაკულტეტის **შემადგენლობიდან დამოუკიდებელი საისტორიო ფაკულტეტი.**

დაევალოს კულტურისა და ლენინიზმის პროპაგანდის განყოფილებას და საქართველოს განსახკომს **დასახონ ღონისძიებანი უმაღლეს სასაწავლებლებისათვის ისტორიის და გეოგრაფიის სახელმძღვანელოების გამოცემის დარგში** და წარმოუდგინონ დასამტკიცებლად ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს.

3. დამუშავებულ იქნას სსრკ სახკომსაბჭოს და საკ. კ.პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის გადაწყვეტილება მასწავლებლების, მოსწავლეთა და მშობლების კრებებზე.

პარტიის ოლქკომებმა, საქალაქო კომიტეტებმა და რაიკომებმა უზრუნველყონ ამ გადაწყვეტილების დამუშავების ხელმძღვანელობა.

4. გაზ. „კომუნისტის“, „ტიფლისკი რაბოჩის“, „პროლეტარის“, და „ედნი-კენდის“ რედაქციებმა ფართოდ გააშუქონ პრესაში საკ. კ.პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის და სახკომსაბჭოს გადაწყვეტილებათა რეალიზაციასთან დაკავშირებული საკითხები.

5. ეს დადგენილება და განსახკომის ღონისძიებანი გამოქვეყნდეს პრესაში.

ბრძანება

საქართველოს სსრ განათლების სახალხო კომისრისა სსრკ სახკომსაბჭოს და საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალურ კომიტეტის მიერ „დაწყებითი და საშუალო სკოლის სტრუქტურისა და სამოქალაქო ისტორიის და გეოგრაფიის სწავლების შესახებ“ მიღებული დადგენილების რეალიზაციის შესახებ

ს. ს. რ. კ. სახკომსაბჭოს და საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მიერ „საბჭოთა კავშირის სკოლებში სამოქალაქო ისტორიის სწავლების შესახებ“ მიღებული დადგენილების შესასრულებლად ვბრძანებ:

1. ნაცვლად სკოლების არსებული სტრუქტურისა: ოთხწლედების, შვიდწლედების და ათწლედებისა, დაწესდეს შემდეგი ტიპის სკოლები: დაწყებითი სკოლა 4 კლასით (1-დან მე-4-მდე ჩათვლით), არასრული საშუალო 7 კლასით (1-დან 7-მდე ჩათვლით) და საშუალო — 10 კლასით (1-დან 10-მდე ჩათვლით).

2. სკოლებში არსებულ ჯგუფებს ეწოდოს კლასები, ხოლო მთელ რიგ სკოლებში არსებულ ეგრეეწოდებულ ნულ ჯგუფებს — **მოსამზადებელი კლასები.**

3. სახკოლო სამმართველომ და საგეგმოსაფინანსო განყოფილებამ 15 ივნისისთვის **შემოიშუამენ** საშუალო სკოლების ქსელის განვითარების დაჩქარების გეგმა მოსამზადებელ კლასების რაოდენობის ზრდის გათვალისწინებით.

4. სახკოლო სამართველომ, ს. ს. რ. კ. სახკომსაბჭოს და საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის გადაწყვეტილების საფუძველზე **დაამთავროს გამგეების დანიშვნა** ვაკანტურ ადგილებზე **დაწყებით სკოლებში ა.-წ. 1 ივლისისათვის,** ხოლო ა.-წ. 1 ავგისტოსათვის წარმომიდგინოს სია კანდიდატებისა არასრულ საშუალო და საშუალო სკოლებს დირექტორების ვაკანტურ თანამდებობებზე.

გამოიყოს სამმართველოს **შემადგენლობიდან** დაწყებითი, არასრული საშუალო და საშუალო სკოლის ხელმძღვანელი და პედაგოგიური კადრების **აღრიცხვის** შერჩევის. **შესწავლის და განაწილების სექტორი.**

5. ს. ს. რ. კ. სახკომსაბჭოს და საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის დირექტივებთან შეფარდებით **შეიცვალოს** საერთო. **განათლების პოლიტიკური სკოლის წესდება** და წარმოდგენილ იქნას 25 მაისამდე დასამტკიცებლად.

საქ. ს. ს. რესპუბლიკის განსახკომი — **ა.ა. თათარიშვილი**

ბრძანება

საქართველოს სსრ განათლების სახალხო კომისრისა სსრკ სახკომსაბჭოს და საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალურ კომიტეტის მიერ „საბჭოთა კავშირის სკოლებში სამოქალაქო ისტორიის სწავლების შესახებ“ მიღებული დადგენილების რეალიზაციის შესახებ

ს. ს. რ. კ. სახკომსაბჭოს და საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მიერ „საბჭოთა კავშირის სკოლებში სამოქალაქო ისტორიის სწავლების შესახებ“ მიღებული დადგენილებიდან:

ა) **უზრუნველყოფილ** იქნას **1934-35** სასწავლო წლის დამდეგისთვის ს. ს. რ. კ. სახკომსაბჭოს და საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის დირექტივების საფუძველზე **შედგენილი სამოქალაქო ისტორიის ახალი პროგრამების გამოცემა.**

იმავე დირექტივებთან შეფარდებით **შეტანილ** იქნას ცვლილებები **ისტორიის სასწავლებლებში,** რომლებიც **მომზადებულია** გამოსაცემად **1934-35** სასწავლო წლისათვის.

ბ) მომავალი სასწავლო წლის დამდეგისთვის **გამოიცეს მეთოდიური მითითებანი** სასწავლო **სკოლებში** ისტორიის სწავლების **შესახებ** მასწავლებლის დასახმარებლად.

გ) 1935 წლის 1-ლ აპრილისათვის **უზრუნველყოფილ** იქნას **მომზადება** სულ ცოტა ხუთი სახელმწიფოების, **იდეოლოგიურად** და **მეცნიერულად** მოსაგები **და** ბავშვთა საკითხავად სახალისო **ისტორიული ფიანარების მოთხრობების და ნარკვევებისა,** ხოლო სახელგამმ. მათი გამოცემა **გათვალისწინოს 1935** წლის გეგმაში.

2. მასწავლებელთა **მომზადების** სამმართველოს ხაზით:

ა) **მომდინარე** წლის ზაფხულში **მოეწყოს 150** კაციანთანის **თვენახევრიანი კურსები** არასრულ საშუალო, საშუალო სკოლის და **პედტექნიკუმების** ისტორიის **მასწავლებელთა გადასამზადებლად.**

ბ) დაწესებული ნორმის ფარგლებში **გადადებულ** იქნას **მსმენელთა კონტინგენტი** სახელმწიფო **უნივერსიტეტის** საისტორიო **ფაკულტეტზე.**

გ) უზრუნველყოფილ იქნას ასპირანტებით **ისტორიის** ყველა **სპეციალობა.**

4. სახალხო **განათლების** განყოფილებათა **გამგეებმა** და **საშუალო** სკოლის **დირექტორებმა** **უზრუნველყონ** ს. ს. რ. კ. **სახკომსაბჭოს** და **საკ.** კ. პ. (ბ) **ცენტრალური** კომიტეტის **გადაწყვეტილების** საფუძველზე **დაამთავრონ** **გამგეების** **დანიშვნა** ვაკანტურ **ადგილებზე** **დაწყებით** **სკოლებში** ა.-წ. 1 **ივლისისათვის,** ხოლო ა.-წ. 1 **ავგისტოსათვის** **წარმომიდგინოს** სია **კანდიდატებისა** **არასრულ** **საშუალო** **და** **საშუალო** **სკოლებს** **დირექტორების** **ვაკანტურ** **თანამდებობებზე.**

3. სახელმწიფო **უნივერსიტეტის** ხაზით:

ა) **მომავალი** **სასწავლო** **წლის** **დასაწყისშივე** **გამოიქმნას** **საისტორიო-სალიტერატურო** **ფაკულტეტის** **შემადგენლობიდან** **დამოუკიდებელი** **საისტორიო** **ფაკულტეტი** **შემდეგი** **სპეციალობებით:** 1) **საბჭოთა** **კავშირის** **ისტორია,** 2) **საქართველოს** **ისტორია,** 3) **ძველი** **დროის** **ისტორია,** 4) **საშუალო** **საუკუნეობის** **ისტორია,** 5) **ახალი** **და** **უახლესი** **ისტორია,** 6) **დამოკიდებულ** **და** **კოლონიალური** **ქვეყნების** **ისტორია.**

4. გაზ. „კომუნისტის“, „ტიფლისკი რაბოჩის“, „პროლეტარის“, **და** „ედნი-კენდის“ **რედაქციებმა** **ფართოდ** **გააშუქონ** **პრესაში** **საკ.** **კ.პ.** **(ბ)** **ცენტრალური** **კომიტეტის** **და** **სახკომსაბჭოს** **გადაწყვეტილებათა** **რეალიზაციასთან** **დაკავშირებული** **საკითხები.**

5. ეს **დადგენილება** **და** **განსახკომის** **ღონისძიებანი** **გამოქვეყნდეს** **პრესაში.**

ბრძანება

საქართველოს სსრ განათლების სახალხო კომისრისა სსრკ სახკომსაბჭოს და საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალურ კომიტეტის მიერ საბჭოთა კავშირის სკოლებში სამოქალაქო ისტორიის სწავლებაზე მიღებული დადგენილების რეალიზაციის შესახებ

ს. ს. რ. კ. სახკომსაბჭოს და საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის **მიერ** **„საბჭოთა** **კავშირის** **სკოლებში** **სამოქალაქო** **ისტორიის** **სწავლების** **შესახებ“** **მიღებულ** **დადგენილებიდან:**

1. ნაცვლად **სკოლების** **არსებული** **სტრუქტურისა:** **ოთხწლედების,** **შვიდწლედების** **და** **ათწლედებისა,** **დაწესდეს** **შემდეგი** **ტიპის** **სკოლები:** **დაწყებითი** **სკოლა** **4** **კლასით** **(1-დან** **მე-4-მდე** **ჩათვლით),** **არასრული** **საშუალო** **7** **კლასით** **(1-დან** **7-მდე** **ჩათვლით)** **და** **საშუალო** **—** **10** **კლასით** **(1-დან** **10-მდე** **ჩათვლით).**

2. **სკოლებში** **არსებულ** **ჯგუფებს** **ეწოდოს** **კლასები,** **ხოლო** **მთელ** **რიგ** **სკოლებში** **არსებულ** **ეგრეეწოდებულ** **ნულ** **ჯგუფებს** **—** **მოსამზადებელი** **კლასები.**

3. **სახკოლო** **სამმართველომ** **და** **საგეგმოსაფინანსო** **განყოფილებამ** **15** **ივნისისთვის** **შემოიშუამენ** **საშუალო** **სკოლების** **ქსელის** **განვითარების** **დაჩქარების** **გეგმა** **მოსამზადებელ** **კლასების** **რაოდენობის** **ზრდის** **გათვალისწინებით.**

4. **სახკოლო** **სამართველომ,** **ს.** **ს.** **რ.** **კ.** **სახკომსაბჭოს** **და** **საკ.** **კ.** **პ.** **(ბ)** **ცენტრალური** **კომიტეტის** **გადაწყვეტილების** **საფუძველზე** **დაამთავროს** **გამგეების** **დანიშვნა** **ვაკანტურ** **ადგილებზე** **დაწყებით** **სკოლებში** **ა.-წ.** **1** **ივლისისათვის,** **ხოლო** **ა.-წ.** **1** **ავგისტოსათვის** **წარმომიდგინოს** **სია** **კანდიდატებისა** **არასრულ** **საშუალო** **და** **საშუალო** **სკოლებს** **დირექტორების** **ვაკანტურ** **თანამდებობებზე.**

გამოიყოს **სამმართველოს** **შემადგენლობიდან** **დაწყებითი,** **არასრული** **საშუალო** **და** **საშუალო** **სკოლის** **ხელმძღვანელი** **და** **პედაგოგიური** **კადრების** **აღრიცხვის** **შერჩევის.** **შესწავლის** **და** **განაწილების** **სექტორი.**

5. **ს.** **ს.** **რ.** **კ.** **სახკომსაბჭოს** **და** **საკ.** **კ.** **პ.** **(ბ)** **ცენტრალური** **კომიტეტის** **დირექტივებთან** **შეფარდებით** **შეიცვალოს** **საერთო.** **განათლების** **პოლიტიკური** **სკოლის** **წესდება** **და** **წარმოდგენილ** **იქნას** **25** **მაისამდე** **დასამტკიცებლად.**

საქ. **ს.** **ს.** **რესპუბლიკის** **განსახკომი** **—** **ა.ა.** **თათარიშვილი**

ბრძანება

განათლების **სახალხო** **კომისრისა** **სსრკ** **სახკომსაბჭოს** **და** **საკ.** **კ.** **პ.** **(ბ)** **ცენტრალური** **კომიტეტის** **მიერ** **„საბჭოთა** **კავშირის** **დაწყებითი** **და** **საშუალო** **სკოლის** **სტრუქტურისა** **და** **სამოქალაქო** **ისტორიის** **და** **გეოგრაფიის** **სწავლებაზე“** **მიღებული** **დადგენილების** **რეალიზაციის** **შესახებ**

ს. **ს.** **რ.** **კ.** **სახკომსაბჭოს** **და** **საკავშირო** **კ.** **პ.** **(ბ)** **ცენტრალური** **კომიტეტის** **მიერ** **„დაწყებითი** **და** **საშუალო** **სკოლაში** **გეოგრაფიის** **სწავლების** **შესახებ“** **მიღებულ** **დადგენილებაზე** **შესახებ:**

1. **სახკოლო** **სამმართველოს** **ხაზით:**

ა) **უზრუნველყოფილ** **იქნას** **1934-35** **სასწავლო** **წლის** **დადგენილებისა** **ს.** **ს.** **რ.** **კ.** **სახკომსაბჭოს** **და** **საკ.** **კ.** **პ.** **(ბ)** **ცენტრალური** **კომიტეტის** **დირექტივების** **საფუძველზე** **შედგენილი** **სამოქალაქო** **ისტორიის** **ახალი** **პროგრამების** **გამოცემა.**

ბ) **მომავალი** **სასწავლო** **წლის** **დამდეგისთვის** **გამოიცეს** **საინტერესო** **ლიტერატურა** **ისტორიის** **სასწავლებლების** **მოსამზადებელ** **ბიბლიოთეკებისა** **ისტორიის** **ოთახებისა** **და** **ბიბლიოთეკებისა** **ისტორიის** **ოთახებისა

საბჭოთა კავშირის სახკომსაბჭოში და საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალურ კომიტეტში

მცირეხელფასიან მუშა-მოსამსახურეთათვის ხელფასის მომატების შესახებ ნორმირებულ კურზე ფასების მომატებასთან დაკავშირებით

საბჭოთა კავშირის სამხრეთ რაიონებში საკ. კ.პ. (ბ) ცენტრალურმა კომიტეტმა მიმდინარე წლის მაისში გვალვიან ამინდ-დაადგინეს გაადიდონ მცირეხელფასიან მუშათან დაკავშირებით ნათესების ნაწილობრივ შაბოსამსახურეთა თვიური ხელფასი საბჭომა გაფუჭებამ გამოიწვია საბაზრო ფასების კავშირში 95 მილიონ მანეთით, დაწყებომა ება პურზე ყველა აქედან გამომდინა-ბული 1 ივნისიდან, ხოლო წლის ბოლომდე რე შედეგით. ამ გარემოებამ აიძულა საბჭო. 665 მილ. მანეთი. თუ ამას მივუმატებთ თა კავშირის სახკომსაბჭო და საკ. კ.პ. (ბ) ანარიცხებს სოციალური დაზღვევისათვის ცენტრალური კომიტეტი გაიდიდებიათ ნო სახელმწიფოსაგან, ხელფასის მომატებასთან რმირებულ პურზე არსებული მეტად დაბა დაკავშირებით, ხელფასის მომატება თვეში დი ფასი, ვინაი-ან ფასების მომატებას ნო- შეადგენს 107 მილიონ მანეთს. ხოლო წლის რმირებული პურზე შეუძლია გააძლიოს მცი ბილიონზე 749 მილიონ მანეთს.

რეხელფასიან მუშა-მოსამსახურეთა მდგომა ხელფასის მომატება გადაწყვეტილია ჩარეობა, საბჭოთა კავშირის სახკომსაბჭომ დატარდეს შემდეგი წესით.

1. სამეურნეო სახალხო კომისარიატებისა და ორგანიზაციების ხაზით:

ხამეურნეო სახალხო კომისარიატების დ. ტი, საგარეო ვაჭრობის სახალხო კომისარია ორგანიზაციების ხაზით (მძიმე მრეწველო ტი, მომარაგების სახალხო კომისარიატი, ბის სახალხო კომისარიატი, მსუბუქი მრე- წუ-ლთა მეურნეობის სახალხო კომისარიატ წველობის სახალხო კომისარიატი, გზათა ხა და სხვ.) დაწესებულია თვეში ხელფასის ხალხო კომისარიატ, კავშირგ მუშაობის მომატების შემდეგი ფონდი სავარაუდო რი- სახალხო კომისარიატ, საბჭოთა მეურნეო- ცხვი მომუშავეებისა, რომლებზედაც ვრცე- ბების სახალხო კომისარიატი, მიწსახკომი ლდება სამუშაო ხელფასის მომატება, დ- სატყეო მრეწველობის სახალხო კომისარია მომატების საშუალო ოდენობა.

ა. მძიმე მრეწველობის სახალხო კომისარიატის მრეწველობის ხაზით.	1848,2	10,7	15000,0
მაგ შორის			
ელექტროსადგური	16,9	9,1	138,5
ქვანახშირის	140,0	16,6	1575,0
ნავთის	50,5	9,8	357,1
საკოსკი - ქიმიური	16,5	12,1	162,6
სამთამადნო	31,9	13,8	271,6
შავი მეტალურგია	105,8	10,3	955,0
ფერადი მეტალურგია	40,4	10,0	326,1
მანქანათმშენებლობა	382,9	9,8	3259,7
საშენი მასალები	50,8	13,4	468,1
ქიმიური	30,8	9,8	247,2
რეზინის	19,9	11,7	194,1
მინა-ფაიფურის	22,9	13,8	228,5
სანიტ. კაურუკი	2,4	10,0	21,1
ტექნ. ხელოვნი	20,2	12,8	206,8
„სოიუზტორფი“	22,8	10,3	196,5
ალმშენებლობა	476,0	9,6	3173,6
დამხმარე საწარმოები	307,7	10,7	2828,0
მუშათა მომარ. გაიე	111,8	10,8	901,0
ბ. მსუბუქი მრეწველობის სახალხო კომისარიატის მრეწველობის ხაზით:	1245,8	13,0	14995,0
მაგ შორის:			
ბამბეულის	389,0	14,7	6250,0
სელის	108,4	12,9	1121,8
შალეულის	70,7	13,7	901,9
ტრიკოტაჟის	65,8	12,8	858,4
ქერეულ-ჯუტის	31,2	12,0	350,6
აბრეშუმის	32,8	12,6	378,4
ვოტონინის	4,5	11,8	55,6
სამკერვალო	153,7	9,7	1568,1
ტყავ-ფეხსაცმელის	75,4	10,5	799,0
მინის	45,8	9,0	405,2
ფაიფურის	19,7	10,7	187,5
პოლიგრაფიული	75,8	10,0	591,6
მახანათა დეტალების	10,0	11,2	95,8
ალმშენებლობა	51,8	8,9	439,9
მრეწველობის დანარჩენი დარგები და მუშათა მომარაგების განყოფილებანი.	107,2	10,1	997,5
გ. მომარაგების სახალხო კომისარიატის მრეწველობის ხაზით:	596,4	11,9	5000,0
მაგ შორის:			
შაქრის	99,0	10,8	720,9
თევზის	48,4	12,1	447,4
ხორცის	26,6	12,9	266,9
ერბო-ქარაქულ	10,4	14,5	108,2
მარგარინის	1,7	14,8	17,4
საკონსერვო	16,5	16,5	176,2
ხილეთსტნეულის	12,6	12,8	115,2
მოუხდელი რძის	1,6	10,5	13,7
სპორტ-არაყის	36,8	10,2	268,1
ძვლის დამამუშავებელი	0,8	14,0	2,9
3) საგარეო საქმეთა სახ. კომ. ხაზით			
ზ) გზათა სახ. კომისარიატის ხაზით			
თ) წყალთა მოორნეობის სახ. კომ. ხაზით			
ი) კავშირგაბმულობის სახ. კომ. ხაზით			
კ) საბჭოთა მეურნ. სახ. კომ. ხაზით			
ლ) ბიწსახკომის ხაზით			
მ) საკ. სახკომსაბჭოსთან არს. დამზ. კომ. ხაზით			
ნ) ფოტო-კინო მრეწვ. მთავ. სამ. ხაზით			
ო) გზატარნსის ცენტრ. სამმართვ. ხაზით			
პ) სამოქ. საჰაერო ფლოტ. მთ. სამ. ხაზით			
ჟ) ცენტროსოიუზის საკ. მრ. პ. ტ. ცხობის ხაზით			
რ) ფინსახკომი (ხანძარშენი და ზარაფხანა)			

2. განათლების მუშაკთა ხაზით:

დამტკიცებულია სამუშაო ხელფასის მომატების ფონდი საქალაქო და სახლოფლო რაიონების დაწყებითი სკოლის მასწავლებელთათვის, აგრეთვე სკოლის ასაკამდე აღზრდის დაწესებულებათა მუშაკებისა და სკოლების ტექნიკურ მუშაკებისათვის დიდ ქალაქებში თვეში 6 მილ. მანეთის რაოდენობით, ამასთან მომატება ვრცელდება მთელს საბჭოთა კავშირში 585 ათას მასწავლებელზე, სკოლის ასაკამდე აღზრდის დაწესებულებათა 15 ათას მუშაკზე და სკოლე ბის 50 ათას ტექნიკურ მუშაკზე.

გადებული თანხები განაწილებულია რესპუბლიკებზე შემდეგი რაოდენობით:

რ. ს. ფ. ს. რ.	3,980.000
უკრაინის ს. ს. რ.	1.245.000
ბელორუსიის ს. ს. რ.	230.0[illegible]
ა.-ჯ. ს. ფ. ს. რ.	320.000
უზბეკ. ს. ს. რ.	150.000
თურკ. ს. ს. რ.	40.000
ტაჯიკ. ს. ს. რ.	35.000

წინადადება ეძლევათ რესპუბლიკების მმართველობის სახალხო კომისარიატებს და განათლების მუშაკთა კავშირის ცენტრალურ კომიტეტს მომატება ჩაატარონ შემდეგი რაოდენობით:

ა) სამრეწველო ქალაქებისა და უმნიშვნელოვანეს სამრეწველო რაიონების დაწყებითი სკოლის მასწავლებლებს გადიდდეთ პირველი თანრიგის სამუშაო ხელფასის გაზრდა 14,1 პროც., მეორე თანრიგის — 10,5 პროც., მესამე თანრიგის — 9,5, მეოთხე თანრიგის — 8,7 პროც.

ბ) დანარჩენი ქალაქების, მუშათა დასახლების და სამრეწველო რაიონების, საბჭოთა მეურნეობებისა და დიდი კოლმეურნეობების დაწყებითი სკოლის მასწავლებლებს გადიდდეთ სამუშაო ხელფასის განაკვეთები: პირველი თანრიგი 13,3 პროც., მეორე თანრიგი — 11,7 პროც., მესამე თანრიგი — 10,5 პროც., მეოთხე თანრიგი — 8,6 პროც.

გ) დანარჩენ სახოფლო ადგილების დაწყებითი სკოლის მასწავლებლებს გაუდიდეთ სამუშაო ხელფასის განაკვეთები: პირველი თანრიგი — 16,0 პროც., მეორე თანრიგი — 13,0 პროც., მესამე თანრიგი — 11,8 პროც., მეოთხე თანრიგი — 9,7 პროც.

დ) სკოლის ასაკამდე აღზრდის დაწესებულებათა მუშაკებს გაუდიდეთ ხელფასი თვეში 8 მანეთით;

ე) უდიდესი ქალაქების სკოლების ტექნიკურ მუშაკებს გაუდიდეთ სამუშაო ხელფასი თვეში 10 მანეთით;

ვ) ბანაობის დაწესებულებათა მცირე ხელფასიან მუშაკთა კატეგორიებისათვის (ბილეთების გამყიდველები, მოლარეები, კონტროლიორები და სხვ.) განაკვეთების მოსამატებლად გაღებული იქნეს დამატებით 88 ათასი მანეთი თვეში, გავრცელდეს რა მომატება მთელს საბჭოთა კავშირში 10 ათას კაცზე.

3. მედიცინის მუშაკების ხაზით:

დამტკიცებულია ჯანმრთელობის ორგანოთა მუშაკებისათვის (ფერშლები, მეანი ქალები, მოწყალების დები, სანიტარი ქალები და სხვ.) ხელფასის გადიდების ფონდი 6 მილიონი მანეთის რაოდენობით თვეში, ხელფასის მომატების გავრცელებით საბჭოთა კავშირში 550.000 კაცზე. გადებული თანხები განაწილებულია რესპუბლიკებზე (საცდელმკვლევრ. სანატორიუმების და დასახლებელი სახლების ჩათვლით) და დარგობრივ სამედიცინო დაწესებულებებზე შემდეგი რაოდენობით: რუსეთის ს. ფ. ს. რესპუბლიკას — 3.900.000 მანეთი, უკრაინის ს. ს. რესპუბლიკას — 1.150.000 მანეთი, ბელორუსიის ს. ს. რესპუბლიკას — 158.000 მანეთი, ა.-ჯ. ს. ფ. ს. რესპუბლიკას — 224 ათასი მანეთი, უზბეკისტანის ს. ს. რ. — 168.000 მანეთი, თურქმენისტანის ს. ს. რ.— 30.000 მანეთი, ტაჯიკისტანის ს. ს. რესპუბლიკას — 25.000 მანეთი, გზათა სახალხო კომისარიატის სატრანსპორტო სანიტარულ სამმართველოს — 840.000 მან., კრემლის სანიტ. სამმართველოს — 10.000 მან.

რესპუბლიკათა ჯანმრთელობის და მედსანმრომის კავშირის ცენტრალურ კომიტეტს მიცემული აქვთ წინადადება მომატება გაატარონ შემოგი რაოდენობით:

ა) საშუალო სამედიცინო პერსონალს (ფერშლებს, მეან ქალებს, მოწყალების დებს, ფარმაცევტებს და სხვ.) ქალაქებში და მუშათა დაბებში საშუალოდ 14 მანეთი თვეში;

ბ) საშუალო სამედიცინო პერსონალს სოფლად საშუალოდ 15,8 მან. თვეში;

გ) ქალაქების და მუშათა დაბების სანიტრებს და სანიტარ ქალებს საშუალოდ 14,0 მან. თვეში, მათ შორის საერთო ფხიკატრიულ და გადამდებ სნეულებათა საავადმყოფოების სანიტრებს და სანიტარ ქალებს ქალაქებსა და მუშათა დაბებში — საშუალოდ 20 მან. თვეში;

დ) სანიტრებს და სანიტარ ქალებს სოფლად საშუალოდ 6 მან. თვეში;

ე) უმცროს მოსამსახურე პერსონალს (დარაჯებს, მეეზოვეებს, გამთბობებს, მეეზინეებს, მრეცხავ ქალებს, ჭურჭლის მრეცხავებს და სხვ.) ქალაქებსა და მუშათა დაბებში საშუალოდ 8 მან. 26 კაპ. თვეში;

ვ) უმცროს მოსამსახურე პერსონალს სოფლად საშუალოდ 4,8 მან.

4. სახელმწიფო, საერთაშ. და სხვა მოსამსახურეთა ხაზით:

დამტკიცებულია სამუშაო ხელფასის მომატების ფონდი სახელმწიფო დაწესებულებათა მმართველობის აპარატების, სამეურნეო ორგანოების, სავაჭრო და დამამზადებელი საქალაქო ქსელის მუშაკებისათვის, ცენტროსოიუზის საზოგადოებრივი კვების, პარტიული, პროფკავშირული, საზოგადოებრივი ორგანიზაციების და მილიციის მუშაკებისათვის 13 მილიონი მანეთი, მომატების გავრცელებით 1.100.000 კაცზე საბჭოთა კავშირში.

სამუშაო ხელფასის დამატებითი ერთიანი ფონდი ცალკე უწყებებზე, დაწესებულებებზე და მოკავშირე რესპუბლიკებზე განაწილებულია შემდეგი რაოდენობით:

	ათასი მან.
მძიმე მრეწვ. სახ. კომ.	600,0
მსუბ. მრეწვ. სახ. კომ.	335,0
მომარაგების სახ. კომ.	1.600,0
სატყეო მრეწვ. სახ. კომ.	85,7
ცენტროსოიუზი	2,450,0
დამზადებათა კომიტეტი	70,0
საგარეო ვაჭრ. სახ. კომ.	20,0
მოწსახკომი	85,0
საბჭოთა მეურნ. სახკომატი	43,0
გზათა სახკომისარიატი	140,0
საჰაერო ფლ. მთ. სამმართ.	23,0
კავშირგაბმულობის სახ. კომ.	29,0
გზატარნსის ცენტრ. სამ.	120,0
წყალთა მეურ. სახ. კომ.	80,0
ფინსახკომი	86,0
შრ. შემსალაროების მთ. სამ.	242,0
საკრედიტო დაწესებულებანი	618,0
დანარჩენები	173,8
სულ საბჭოთა კავშირის უწყებ. და დაწესებულებებზე:	6.795 ათასი მან.

მოკავშირე რესპუბლიკები

	ათასი მან.
რუსეთის ს. ფ. ს. რ.	1.750,0
უკრაინის ს. ს. რ.	425,0
ბელორუსიის ს. ს. რ.	75,0
ა.-ჯ. ს. ფ. ს. რ.	165,0
თურქმენისტ. ს. ს. რ.	40.0
უზბეკისტ. ს. ს. რ.	25,0
ტაჯიკისტ. ს. ს. რ.	35,0

სულ მოკავშ. რესპუბლიკებს 2.585,0 ათ. მ.

	ათასი მან.
გამომცემლობანი	75,0
პროფკავშირული აპარატი	380,0
პარტაპპარატი	100,0
საზოგად. ორგანიზაციები	100,0
საკ. კოოპ. სარეწ. საბჭო	220,0
დანარჩ. კოოპ. სოსტემები	45,0
სამხ. საზღვ. სახკომსარიატს	
დაჭრავებული მუშაკები	400,0
გაერთ. სახ. პოლიტსამმართველოს	
დაჭრავებული მუშაკები	500,0
მოლიცია	1.800,0

სამუშაო ხელფასის მომატება ტარდება შემდეგ საფუძვლებზე:

ა) ძ. მოსკოვის, ლენინგრადის კიევის და ხარკოვის მუშაკებისათვის: რომელნიც ღებულობენ:

50 მანეთამდე თვეში	28 პროც.
60 „ „	22 პროც.
70 „ „	20 პროც.
80 „ „	16 პროც.
90 „ „	14 პროც.
100 „ „	13 პროც.
110 „ „	11 პროც.
120 „ „	10 პროც.
130 „ „	9 პროც.
140 „ „	8 პროც.
150 „ „	7,5 პროც.

ბ) საბჭოთა კავშირის დანარჩენ ქალაქების — რაიონულ ცენტრების მუშაკებისათვის:

50 მანეთამდე თვეში	26 პროც.
60 „ „	22 პროც.
70 „ „	19 პროც.
80 „ „	15 პროც.
90 „ „	13 პროც.
100 „ „	12 პროც.
110 „ „	10 პროც.
120 „ „	9 პროც.
130 „ „	8 პროც.
140 „ „	7 პროც.
150 „ „	6,5 პროც.

5. მოსწავლეთა სტიპენდიების ხაზით:

დაწყებული 1934 წლის 1 ივნისიდან უმაღლეს სასწავლებლების, უმაღლეს ტექნიკურ სასწავლებლების, მუშფაკების და ტექნიკუმების მოსწავლეთა სტიპენდიები გადიდებულია 7.159,4 ათასი მანეთით თვეში.

გადებული სახსრები საზოგადოებრივ უწყებებზე, რესპუბლიკებზე და სასწავლებლებზე განაწილებულია შემდეგი რაოდენობით (ათას მანეთებში):

ა. საკავშირო უწყებების ხაზით:	უმაღლ. სასწ.	ტექნიკ.	მუშფაკ.	სულ
მძიმე მრეწველობის სახ. კომისარიატი	312,8	309,9	324,5	947,2
მსუბუქი მრეწვ. სახ. კომისარიატი	53,8	34,2	40,4	127,4
სატყეო მრეწვ. სახ. კომისარიატი	43,3	41,7	27,9	113,5
მომარაგების სახკომისარიატი	66,8	61,6	30,3	158,7
საგარეო ვაჭრ. სახ. კომისარიატი	10,8	6,7	4,2	21,7
მოწსახკომი	170,9	122,6	78,1	371,6
საბჭოთა მეურნ. სახ. კომისარიატი	73,5	67,3	38,1	178,9
გზათა სახ. კომისარიატი	36,5	115,7	79,4	281,6
წყალთა მეურნეობის სახ. კომ.	23,4	44,1	12,9	80,4
გზატარანსის ცენტრალური სამმართ.	27,3	38,8	27,1	93,7
სამოქ. საჰაერო ფლოტის მთ. სამ.	20,2	55,1	6,5	81,9
კავშირგაბმულობის სახკომისარიატი	17,7	32,0	15,8	65,5
სახკომსაბჭოს დამზადებათა კომიტეტი	7,1	13,0	3,9	24,0
ა. ფ. ს. ფ. ს. ჯ.	5,3	4,8	1,5	11,6
სახელმწიფო ბანკი	6,4	8,2	4,1	18,7
სახ.-სამ. აღრიცხვ. ცენტრ. სამ.	11,8	7,1	5,8	24,7
კავ	—	—	5,6	5,6
სახელმწიფო საგეგმო კომისია	40,5	—	23,6	64,1
„ცუგის“	6,1	6,4	2,4	14,9
„ცენტროსოიუზი	31,0	—	22,9	53,9
	41,1	72,8	18,4	132,3
	1.556,5	1.042,0	768,4	2.871,9

ბ. მოკავშირე რესპუბლიკების ხაზით:	უმაღლ. სასწ.	ტექნიკ.	მუშფაკ.	სულ
რუსეთის ს. ფ. ს. რ.	828,0	1.249,1	368,0	2.445,1
უკრაინის ს. ს. რ.	419,6	401,5	117,4	938,4
ბელორუსიის ს. ს. რ.	89,8	80,7	39,1	209,6
ა.-ჯ. ს. ფ. ს. რ.	182,0	176,7	33,7	392,4
თურქმენისტანის ს. ს. რ.	1,0	27,3	18,6	56,9
უზბეკისტანის ს. ს. რ.	44,0	76,5	62,0	182,5
ტაჯიკისტანის ს. ს. რ.	10,5	32,3	19,7	62,6
	1.534,9	2.044,1	708,5	4.287,5

სტიპენდიების გადიდება გატარებულია შემდეგი რაოდენობით:

ა) მოსკოვის, ლენინგრადის, ხარკოვის, კიევის დნეპროპეტროვსკის და სვერდლოვსკის უმაღლეს სასწავლებლების და უმაღლეს ტექნიკურ სასწავლებლების სტუდენტებისათვის, რომელნიც ღებულობენ სტიპენდიას 110 მანეთამდე — 12 მანეთის რაოდენობით თვეში თვითეულს.

ბ) ყველა დანარჩენ ქალაქის უმაღლეს სასწავლებლების და უმაღლეს ტექნიკურ სასწავლებლების სტუდენტებისათვის, რომელნიც ღებულობენ სტიპენდიას 110 მანეთამდე — 11 მანეთით თვეში თვითეულს.

გ) მუშფაკების მოსწავლეების და ტექნიკუმების სტუდენტებს 8 მანეთით თვეში თვითეულს.

დაწყებული 1934 წლის 1 ივნისიდან სწარმოების, მშენებლობის, ტრანსპორტის „ონუ“-ების და სავაჭრო ორგანიზაციების მოწაფეთა სამუშაო ხელფასი გადიდებულია 7 მანეთით თვეში თვითეულ მოწაფეზე.

სახალხო მეურნეობის სისტემაში მოწაფეთა სამუშაო ხელფასის ყოველთვიური ფონდი გადიდებულია (გამოტოვებულია).

6. ზარომის ინვალიდები და მოხუცებულობის გამო დაზღვეული პენსიონერები

სოციალზღვევის ბიუჯეტის ხარჯზე 1934 წლის 1 ივნისიდან გადიდებულია პენსიები, რომლებიც ეძლევათ სახელმწიფო სოციალ ზღვევის ხაზით არამომუშავე პენსიონერებს, — 3.126 ათასი მანეთით თვეში.

მომატება გატარებულია შემდეგი რაოდენობით:

ა) ზრომის ინვალიდებს I და II ჯგუფის მუშებს 214,1 ათასი კაცის რაოდენობით, რომელნიც იღებენ პენსიას 40 მანეთამდე თვეში, — 12 ნახევარი პროცენტით.

ბ) პენსიონერებს 26,5 ათასი კაცის რაოდენობით, რომელნიც პენსიას იღებენ მოხუცებულობის გამო დაზღვევის კანონის საფუძველზე 40 მანეთამდე თვეში, — 12 ნახევარი პროცენტით.

გ) ზრომის ინვალიდებს I და II ჯგუფის მოსამსახურეებს 164,8 ათასი კაცის რაოდენობით, რომელნიც პენსიას იღებენ თვეში 40 მანეთამდე, — 10 პროცენტით.

დ) ოჯახებს, რომელთაც არ ჰყავთ მარჩენალი, — 422,1 ათასი ოჯახის რაოდენობით და პენსიას იღებენ 30 მანეთამდე თვეში, — 10 პროცენტით.

დავაჩქაროთ ფუშეულოგის ქარხნის მშენებლობა

(ქუთაისი, საკუთარი კორეს კორესპონდენტისაგან).

გასულ წელს საკავშირო საგეგმო კომისიის მიერ გამოგზავნილი სპეციალისტთა ჯგუფი მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ ქუთაისში არსებობს ფრიად ხელსაყრელი პირობები ფუშეულობის მძლავრი ქარხნის ასაგებად. ნედლეულის 80—85 პროც. ქარხანამ მიიღოს ადგილობრივად. ამასთან ერთად, ნედლეულის ხარისხი ფრიად დამაკმაყოფილებელია და მარაგიც საკმაო. ამ დასკვნის მიხედვით საკავშირო მთავრობამ დამტკიცა ფუშეულობის ქარხნის მშენებლობის გეგმა და შეიტანა ის 1934 წელს დასაწყებ დიდ მშენებლობათა რიცხვში.

ქუთაისის ფუშეულობის ქარხანა აგებული იქნება ტექნიკის უკანასკნელი სიტყვის მიხედვით. ტექნიკური სირთულით და პროცესების მექანიზაციით იგი პირველი იქნება საბჭოთა კავშირში, ხოლო სიმძლავრით—ერთერთი უდიდესთაგანი. მისი წლიური პროდუქცია იქნება 24 ათასი ტონა მზა ფუშეული. მშენებლობაზე დაბანდდება 13 მილიონი მანეთი.

ქარხანა უმთავრესად დამზადებს მაღალი ხარისხის ბოთლებს და საფთიაქო ჭურჭელს. წლიურად გათვალისწინებულია 31 მილიონი ბოთლის და 50 მილიონი საფთიაქო ჭურჭლის გამოშვება.

1935 წლის დამლეგს, მშენებლობის მთლიანად დამთავრების შემდეგ, ქარხანაში იმუშავებს 600 კვალიფიციური მუშა.

***

მიმდინარე წელს ქარხნის მშენებლობაზე უნდა დაიხარჯოს 4.200 ათასი მანეთი. აქედან პირველ კვარტალში 1.250 ათასი მანეთი, მეორეში—1200 ათასი მანეთი, მესამეში—1.450 ათასი მანეთი და მეოთხეში—600 ათასი მანეთი.

პირველ კვარტალში უნდა დაწყებულიყო მუშათა ბინების მშენებლობა და ამოყვანილიყო მეთუნეობის განყოფილების, მზა ნაწარმის საწყობის, ჩამომსხმელი განყოფილების, სატრანსფორმატორო საადგურის შენობის და სარემონტო სახელოსნოს კედლები. მუშათა ბინების მშენებლობა შეჩერებულია, ვინაიდან „საქმშენს“ არ გადმოუგზავნია საალმშენებლო ნახაზები. შეჩერებულია აგრეთვე ქარხნის მთავარი კორპუსის და სხვა ობიექტების მშენებლობა, რადგან „შუშეარფორმშენს“ დღემდე არ დაუმზადებია სამუშაო ნახაზები. ასე რომ 8 ობიექტიდან მხოლოდ სამის მშენებლობაა დაწყებული.

ამხ. ბორისოვი—მშენებლობის უფროსი — აცხადებს, რომ ნახაზების მიღება მასზე არ არის დამოკიდებული და რომ პირველი კვარტალის საალმშენებლო გეგმის მხოლოდ 20 პროცენტით შესრულება ცენტრის ბრალიაო. თუ ბორისოვს დაეჯერებთ, მშენებლობაზე ყველაფერი რიგზეა: პირველ კვარტალში უნდა დახარჯულიყო 1250 ათასი მანეთი, ფაქტიურად დახარჯულია 1156.000 მანეთი, ანუ გეგმის 93,8 პროც. მაგრამ... სულ სხვაა ფიზიკური მშენებლობის შესრულების მაჩვენებელი, რომლებიც 20 პროცენტს არ სცილდება.

მშენებლობას აკლია მუშახელი, გეგმით გათვალისწინებული 400 კაცის ნაცვლად მუშაობს 150. ძალზე გაიზარდა „შუშმშენის“ სამმართველოს აპარატი. აქ თითქმის არაფერი გაკეთებულა მე-17 პარტყრილობის გადაწყვეტილების საფუძველზე მუშაობის გარდაქმნისათვის. ამის შედეგია, რომ საინჟენერო-ტექნიკური პერსონალი მეტწილად ქალაქში — სამმართველოს აპარატში ზის. სამუშაო ობიექტები კი ქალაქიდან 4 კილომეტრითაა დაშორებული. საწარმოო სექტორის გამგე ინჟ. სადოვნიკოვი თვეში 1—2-ჯერ თუ ინახულებს საალმშენებლო სამუშაოებს და ისიც რამოდენიმე წუთით.

სამმართველოს აპარატი არსებობს შემდეგი სექტორები: საწარმოო, მომარაგების, კადრების, ტრანსპორტის, საგეგმო, მესრულების შემოწმების და სხვ.. როგორც ვხედავთ, ფუნქციონალური სექტორებისათვის ხელი არავის უხლია.

უნდა აღინიშნოს, რომ „შუშმშენის“ პარტორგანიზაციამ ამ მდგომარეობის წინააღმდეგ დროზე არ მიიღო ზომები და მხოლოდ ს. კ. პ. (ბ) ქუთაისის საქალაქო კომიტეტის ჩარევის შემდეგ საქმეში „შუშმშენის“ სამმართველომ დაიწყო მუშაობის გარდაქმნა, მაგრამ ის ძალზე ნელი ტემპით მიმდინარეობს.

მშენებლობის ხელმძღვანელობამ დაჩქარებით უნდა გარდაქმნას აპარატი, მოსპოს ფუნქციონალობა, ტექნიკური ძალები გადაანაწილოს მშენებლობაზე და უზრუნველყოს მიმდინარე წლის დამლეგისათვის პირველი რიგის სამუშაოების დამთავრება.

ვ. ლალიაშვილი.

სექტემბერში სრულდება 70 წელი I ინტერნაციონალის დაარსებიდან

მარქს-ენგელს-ლენინის ინსტიტუტის მასალებიდან

1934 წლის სექტემბერში სრულდება 70 წელი პირველი ინტერნაციონალის (მუშათა საერთაშორისო საზოგადოების) დაარსებიდან, რომელიც შექმნილია მარქსის მიერ და რომელმაც ჭრა ხელმძღვანელობით საფუძველი ჩაუყარა მსოფლიო რევოლუციურ პროლეტარულ პარტიას.

ქვემოდ გამოქვეყნებული წერილი მარქსისა კლინგსისადმი დაწერილია რამდენიმე დღის შემდეგ, რაც სენტ-მარტინმოლში მუშათა დიდ კრებაზე დაარსდა ინტერნაციონალი; თავისი შინაარსით მარქსის წერილი მჭიდროდ დაკავშირებულია ამ ამბავთან. წერილის ადრესატი კარლ კლინგსი არის კომუნისტთა კავშირის ყოფილი წევრი, ზალინგენის მუშა მელითონე, რომელიც, მარქსის სტატეგიო, „ფაქტიურად რეინის მუშებმა არაოფიციალური ხელმძღვანელი“ იყო. (1864 წ. 4 ნოემბრის წერილი ენგელსისადმი). 1864 წელს შემოდგომაზე, ლასალის გარდაცვალებასთან დაკავშირებით, დანინგნული იყო გერმანიის მუშათა საყოველთაო კავშირის ახალი თავმჯდომარის არჩევნები. 1864 წლის 28 სექტემბერს კლინგსმა მომართა მარქსს თხოვნით დაეხმარა ბერლინგარდ ბეკერი და მისი ჭესსი.

ყირილობა, რომელიც ეხებოდა მარქსის წერილში 1864 წლის შემოდგომაზე არ შესდგა. კავშირის თავმჯდომარის არჩევნები მოხდა ყრილობამდე. ლასალიანელებმა არ დაუშვეს იმ დემონსტრაციის განხორციელება, რომელზეც წერდა მარქსი. კავშირის თავმჯდომარედ. თვით ლასალის „ანდერძის“ თანახმად, არჩეულ იქნა ლასალიანელი ბერნგარდ ბეკერი.

მარქსის წერილის ზაფის ფოტო-ასლი ინახება მარქს-ენგელს-ლენინის ინსტიტუტში.

საკ. კ. პ. (ბ) ც. კ-თან არსებული მარქს-ენგელს-ლენინის ინსტიტუტი

მარქსის წერილი კარლ კლინგსისადმი

4 ოქტომბერი 1864 წ.
ლონდონი.

ძვირფასო მეგობარო!

მე ძალიან გამეხარდა, რომ თქვენი, 28 სექტემბრის, წერილის წაკითხვა, 28 სექტემბრის, წერილის წაკითხვა, ბ. ბეკერი[1]) თუ მ. ჰესსე[2]) მე ორივე მათგანს ვიცნობ: ორივე მოძრაობის ძველი მონაწილეა. ორივე პატიოსანი ადამიანია. არცერთ მათგანს არ შესწევს უნარი უხელმძღვანელოს ოდნავად მნიშვნელოვან მოძრაობას. ბეკერი არსებითად სუსტი კაცია, ხოლო ჰესსე თავდაბეჭეულია. ამიტომ მათ შორის არჩევანის მოხდენა ძნელია. გარდა ამისა, მე ვფიქრობ, რომ სულერთია, რომელ მათგანს ამოირჩევენ თქვენ, ვინაიდან გადამწყვეტ მომენტში საჭირო ადამიანები გამოჩნდებიან.

მე მომდიოდა შეკითხვები,—მაგალითად, ბერლინიდან — თავმჯდომარეობას ხომ არ იკისრებო. მე ვუპასუხე, რომ ეს შეუძლებელია, ვინაიდან მე დღემდე მოკლებული ვარ პრუსიაში (ბოვრების უფლებას (გარდა ამისა, მე რომ სათაევში ჩავდგე, მთავრობა დაუყოვნებლივ აკრძალავდა ყოველივე ამას) *-.

მაგრამ, ვფიქრობ, კარგი პარტიული დემონსტრაცია იქნებოდა როგორც პრუსიის მთავრობის, ისე ბურჟუაზიის წინააღმდეგ, მუშათა კონგრესს რომ მე ავერჩიე, შემდეგ კი ლია წერილში მე განვმარტავდი, თუ რატომ არ შემიძლია მივიღო ეს არჩევა. ასეთი ნაბიჯი განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი იქნებოდა შემდეგი მიზეზით: 28 სექტემბერს აქ, ლონდონში, შესდგა მუშების დიდი საჯაროო კრება, რომელსაც დაესწრნენ ინგლისელი, გერმანელი, ფრანგი და იტალიელი მუშები. გარდა ამისა, პარიზელმა მუშებმა გამოგზავნეს განსაკუთრებული დეპუტაცია, რომელსაც სათაევში ედგა ტოლენი[3]) — მუშა, რომელიც უკანასკნელი არჩევნების დროს პარიზის მუშათა კლასმა კანდიდატად წამოაყენა საკანონმდებლო კორპუსში. ამ კრებაზე მუშების ინტერესების დასაცავად არჩეულ იქნა კომიტეტი — საერთაშორისო კომიტეტი, რომელიც უშუალოდ არის დაკავშირებული პარიზელ მუშებთან და რომელშიც შედიოდენ ლონდონის მუშათა ბელადები. გერმანელ მუშების წარმომადგენლად ამირჩიეს მე (და ჩემთან ერთად ჩემი ძველი მეგობარი მკერავი ეკკარიუსი[4])). მაშასადამე, მე რომ არჩეული ვყოფილიყავი გერმანიის კონგრესის მიერ, თუმცა იძულებული ვიქნებოდი ამჟამად არ მიმეღო ეს არჩევა, მაგრამ ამას კომიტეტი, და ამით ლონდონის და პარიზის მუშები, განიხილავდენ როგორც დემონსტრაციას გერმანელი ძუშების მხრივ.

მომავალ წლისათვის კომიტეტი იწვევს მუშათა საერთაშორისო კონგრესს ბრიუსელში. სამწუხაროდ, მე არ შემიძლია ამ კონგრესზე პირადად მივიღო მონაწილეობა, ვინაიდან მე დღემდე აკრძალული მაქვს შესვლა ამ შესანიშნავ სახელმწი

სარწყავი არხებით სარგებლობაში უნდა დამყარდეს მტკიცე წესრიგი

(გორი, „კომუნისტი“-ს სპეციალური კორესპონდენტისაგან)

ნათესების მორწყვის საქმეს გორის რაიონში გასულ წელს მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებები ახასიათებდა. მართალია სარწყავი არხები დაწესებულ ვადაზე გაიწმინდა, მაგრამ არ იყო მოწესრიგებული წყლის რაციონალურად გამოყენების საკითხი. მორწყვის საერთო გეგმაში სრულიად არ იყო გათვალისწინებული წყალის ხარჯვის ნორმები. ამის გამო ზოგიერთ სოფლებს ეძლეოდა ზედმეტი წყალი და ზოგს პირიქით.

მიმდინარე წელს კი მორწყვისათვის მზადება გორის რაიონში უფრო ორგანიზებულად ჩატარდა. სოფლების, კოლმეურნეობებისა და ცალკე ნაკვეთების მიხედვით შემუშავებული იქნა რწყვის ნორმები, რომელიც დაყვანილია თითეულ ათისთავამდე, მერაბემდე და მერუემდე. არხების გაწმენდა ჯერ კიდევ 10 მარტიდან დაიწყო და დამთავრდა ვადამდე 10 დღით ადრე.

გორის რაიონის წყალთა სამმართველო გასულ წელს მომსახურებას უწევდა როგორც თვით გორის, ისე ცხინვალის, სტალინისისა და კასპის რაიონებს. წელს კი იგი მომსახურებას გაუწევს გორის რაიონს და სამხრეთ-ოსეთის და კასპის რაიონის 16 სოფელს. გეგმის მიხედვით აღნიშნულ ადგილებში უნდა ჩატარდეს მორწყვა 68.119 ჰექ. აქედან **შაქრის ჭარხლის 1-ლი მორწყვა 1156 ჰექტარზე** დაიწყება 15 ივნისიდან, მეორე მორწყვა გაგრძელდა 10 ივლისიდან 20 ივლისამდე, ხოლო მესამე მორწყვა 10 აგვისტოდან 20 აგვისტომდე. **ყველა არხები შაქრის ჭარხლის ნათესების მოსარწყავად ამჟამად უკვე მზადაა.** შედგენილია აგრეთვე ჭარხლის მორწყვის კალენდარული გეგმა ცალკე ნაკვეთების მიხედვით.

როგორც ზევით ვწერდით გორის რაიონის წყალთა სამმართველო (მმართველი ამხ. **გელაშვილი**) გასულ წელთან შედარებით უფრო მომზადებულად შეხვდა მორწყვის კამპანიას, მაგრამ ამ მხრივ მათ მუშაობაში ჯერ კიდევ საგრძნობი ნაკლოვანებებია. მხედველობაში გვაქვს **კადრების** საკითხი.

გორის წყალთა სამმართველომ წელს ვერ შეასრულა კადრების მომზადების გეგმა. უნდა მომზადებულიყო 100 მორწყველი, ფაქტიურად მომზადდა 79 კაცი. ამჟამად რაიონში **70 მერუეს ნაცვლად მუშაობს მხოლოდ 25,** უფროსი მერუეები და მერაბეები 16 კაცის ნაცვლად 8 კაცი.

კადრების სიმცირე საგრძნობლად აფერხებს მორწყვის გეგმების შესრულებას. მაგალითად: აპრილში 2.670 ჰექტარიდან მორწყვის გეგმა 100 პროც. იქნა შესრულებული.

მარცვლეული კულტურების მორწყვის გეგმა, რომელიც 20 მაისისათვის უნდა დამთავრებულიყო შესრულებულია ამავე რიცხვისათვის მხოლოდ 50 პროცენტით. 10.122 ჰექტარიდან მორწყვა ჩატარებულია 5061 ჰექტარზე. შესრულებულია აგრეთვე ხეხილის ბაღების პირველი მორწყვის გეგმაც. 20 მაისისათვის 4.375 ჰექტარიდან ბაღების რწყვა ჩატარებული იყო 14460 ჰექტარზე.

რწყვის გეგმების შესრულებას აფერხებს აგრეთვე ისიც, რომ არ არის აღმოფხვრილი წყლის გეგმის **გარეშე, მტაცებლურად გამოყენების შემთხვევები.** მაგალითად: 8 მაისს ქვემოსობისის მცხოვრებ ილა და ხაშა გიგაურებმა **გადასჭრეს მეორე რიგის ვანმანაწილებელი № 22 არხი და წყალი თავიანთ ნათესებში მიუშვეს.** წყლის უგეგმოთ გაყვანამ კი გამოიწვია არხის თითქმის ერთი კილომეტრით დასილვა. **22 მაისს სოფ. ხიდისთავში შალიკო ხვიმონაძემ, ვანო ნონიკაშვილმა და თედო ლუკაშვილმა ხამ ადგილას გასჭრეს დოხეგრაკალის მაგისტრალური არხი და წყალი თვითნებურად მიუშვეს თავიანთ ყანებში.**

ასეთი შემთხვევები მრავალია, მაგრამ სასოფლო საბჭოები არ ღებულობენ ზომებს დამნაშავეთა წინააღმდეგ.

როგორც ვხედავთ მასობრივი მორწყვა გორის რაიონში უკვე დაიწყო. უახლოეს დღეებში **შეუდგებიან აგრეთვე შაქრის ჭარხლის მორწყვასაც.** ამიტომ ადგილობრივ ორგანიზაციებმა და პირადათ წყალთა სამმართველოს უფროსმა ამხ. **გელაშვილმა** უნდა მიიღოს სასწრაფო ზომები შემჩნეული დიფექტების გამოსასწორებლად.

— შაქრის ჭარხლის და საერთოდ ყველა კულტურების მორწყვა უნდა ჩატარდეს დაწესებულ ვადებში — ამას ავალებს პარტია და ხელისუფლება წყალთა სამმართველოს სისტემის თითეულ მუშაკს და ეს დავალება შესრულებულ უნდა იქნას მტკიცედ.

„კომუნისტი“-ს ბრიგადა:
ტ. აცანელი.
ან. კირკსალია.

ჩაის ფოთლის კრეფა და პლანტაციების გათოხნა

(ს.ამ. მიწსახკომ მის ცნობებით)

25 მაისისათვის საქართველოში **კოლმეურნეობებსა და ერთპიროვნულ მეურნეობებში** ჩაის პლანტაციების პირველი გათოხნა ჩატარებული იყო 20.430 ჰექტარზე. (გეგმის— 86,5 პროც.), ხოლო ჩაის მწვანე ფოთოლი მოკრეფილი იყო 1.063.000 კილოგრამის რაოდენობით. (მაისის გეგმა შესრულებულია 79,5 პროც).

ცალკე რაიონების მიხედვით პლანტაციების გათოხნისა და ჩაის ფოთლის კრეფის მაისის გეგმის შესრულება ასეთ სურათს იძლევა:

რაიონები	გათოხნილია (ჰექტარებზე).	გეგმის შესრულება %%-ში	მოკრეფილია (კილოგრამებში)	გეგმის შესრულება %%-ში.
ბათომის	747	80,2	63.800	86,9
ქობულეთის	1.663	100	272.700	103,6
გალის	1.675	76	72.100	99
ოჩამჩირის	990	78,8	8.900	74,2
ოზურგეთის	4.600	99,9	644.900	79
ჩოხატაურის	1.425	87,9	37.300	79,7
ლანჩხუთის	1.973	81	14.000	64,8
სამტრედიის	840	93,5	1.300	76,5
ქუთაისის	67	95,7	—	—
ხონის	290	99,5	—	—
ოკრიბის	657	93,7	700	24,1
სენაკის	841	101,1	27.200	61,1
მარტვილის	1.068	97,4	2.000	74,1
ზუგდიდის	1.680	57,9	44.600	46,4
წალენჯიხის	1.337	94,7	14.500	55,8
ჩხოროწყუს	794	97,4	10.200	88,6
ხობის	288	80,4	4.800	80

ზემოხსენებული ცნობები, მოწმობენ, რომ მთელ რიგ რაიონების კოლმეურნეობებსა და ერთპიროვნულ მეურნეობებში ჩაის გათოხნა და კრეფა არადამაკმაყოფილებლად მიმდინარეობს. ჩაის რაიონების პარტიულმა ორგანიზაციებმა ყოველ ღვარი ზომა უნდა მიიღონ გათოხნის ვადაზე, ე. ი. 1 ივნისისათვის დასამთავრებლად და ამავე დროს გაძლიერონ ჩაის ფოთლის კრეფის ტემპები.

დასამთავრეს ჩაის პლანტაციების პირველი გათოხნა

ჩ ა ქ ვ ი

ჩაქვის საბჭოთა მეურნეობამ 27 მაისს, დღის 3 საათზე, დამთავრა ჩაის პლანტაციების პირველი გათოხნა გეგმით გათვალისწინებულ 572,6 ჰექტარზე.

შეუდექით პლანტაციების მეორე გათოხნას.

საბჭოთა მეურნეობის დირექტორი პ. მეგრელიშვილი.
პარტკომი—გურგენიძე.

ო ჩ ხ ა მ უ რ ი

ოჩხამურის ჩაის საბჭოთა მეურნეობამ 28 მაისისათვის ძირითადად შეასრულა პლანტაციების პირველი გათოხნის გეგმა.

მოკრეფილია 49134 კილოგრამი ჩაის მწვანე ფოთოლი, მაისის გეგმის 104 პროც.,

დაიწყეთ ჩაის პლანტაციების მეორე გათოხნა.

საბჭოთა მეურნეობის დირექტორი—ვ. ბერიძე.
პარტკომი—ფ. ლაბაძე.

გ ო ნ ი ო

გონიოს საბჭოთა მეურნეობამ ჩაის პლანტაციების პირველი გათოხნა ვადამდე 4 დღით ადრე დაამთავრა, — გათოხნილია 57 ჰექტ.

გარდა ამისა მეურნეობამ 100 პროცენტით შეასრულა ტუნგოს და ბამბუკის პლანტაციების გათოხნა.

გეგმის გარეშე ჩატარებულია ჩაის ბუჩქების გახელვა.

საბჭოთა მეურნეობის დირექტორი—ხელაძე.
პარტორგანიზატორი — ზაქარაია.

სტალინური საწარმოო ლაშქრობა ტრანსპორტზე

ტფილისის საბჭომ უნდა შეასრულოს ნაკისრი ვალდებულებანი

ამჟამად მიმდინარეობს საბჭოთა კავშირის ცაკის მიერ გამოცხადებული საქალაქო საბჭოების საკავშირო კონკურსი რკინისგზის ტრანსპორტისათვის შეფობის წესით დახმარების გაწევაზე.

ტფილისის საბჭო ჩაება ამ კონკურსში და იკისრა მთელი რიგი ვალდებულებანი, სადგ. ტფილისისა და ნავთლუღისათვის მატერიალური და კულტურული დახმარების გაწევად. პრაქტიკულად ამ საქმის უზრუნველყოფა დაეკისრა: კავშირგამბულობის ტფილისის განყოფილებას, წყალკანალტრესტს, ქალაქის მომარაგების განყოფილებას, „ტფილისსოფმრეწვს“, „ტფილისკომუნმომარაგებას“ და განათლების განყოფილებას.

ვალდებულებები შემდეგია:

მგზავრების მოსაცდელ დარბაზებში უნდა მოეწყოს რადიო და დაიდგას თითო საქალაქო ავტომატიური ტელეფონი. სრულ წესრიგში უნდა იქნეს მოყვანილი კანალიზაცია და წყალსადენი, უნდა გამოიყოს ყოველდღიურად ოთხი ბუფეტისათვის საჭირო საკონდიტრო ნაწარმოები, და გაიხსნას გამაგრილებელი წყლით მოვაჭრე დუქნები. უნდა შეკეთდეს რკინისგზის სკოლები.

მგზავრებისათვის უკეთესი მომსახურების გასაწევად ისე უნდა მოწესრიგდეს ტრამვაის და ავტობუსების მოძრაობა, რომ მათ მატარებლების გასვლა-მოსვლის დროს უზრუნველჰყონ მგზავრების სადგურში თავის დროზე მიყვანა და წამოყვანა იმ ანგარიშით, რომ მატარებლების მოსვლისას 10—15 წუთის განმავლობაში იქნეს განტვირთული სადგურის მოედანი მოსულ მგზავრებისაგან.

მგზავრების მოსაცდელ დარბაზებში უნდა მოეწყოს ცოცხალ ყვავილების გაყიდვა. მგზავრებისათვის გზაში კულტურული მომსახურების გასაწევად განათლების განყოფილებას დაეკისრა შეფობა მატ. № 51—52-ზე (ტფილისი-ოჩემჩირე) მატარებელი რადიოფიცირებული უნდა იქნეს და ამასთან უზრუნველყოფილი კულტურული სათამაშოებით (ჭადრაკი, შაში და სხვ.).

ზაფხულის პერიოდში სადგ. ტფილისის საბილეთო სალაროების განტვირთვისა და მგზავრებისათვის ბილეთის აღებაში ხელის შესაწყობად ვაგზლის მახლობლად ქალაქის საბჭომ უნდა გამონახოს შენობა ქალაქის მახლობელ ზოლში მიმავალ მგზავრთათვის სპეც. სალაროს მოსაწყობად.

ქალაქის საერთო ფონდიდან მორიგე ბრიგადების დასასვენებელი ოთახი ტფილისში უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს სამოლების მოწყობილობით (50 საწოლზე) და ამასთან მიეცეს 60 ათასი მანეთის თეთრეული.

ბინების შესაკეთებლად და სამეურნეო მშენებლობისათვის უნდა დაეთმოს სადგურს 150.000 აგური, 30.000 კრამიტი და 100 ტ. კირი.

კონკურსის პერიოდში ქალაქის საბჭო ორჯერ აწყობს სადგურების დეპოების და ლიანდაგების მასობრივ დასუფთავებას 3—4 ათასამდე კაცის მონაწილეობით.

ამასთან საბჭო კისრულობს სადგ. ტფილისის მოედნის გამწვანებას, სადგ. ნავთლუღის პერონის ასფალტირებას, გათეთრებას შიგნით და გარეთ, და საუკეთესო დამკვრელების 40 ბინის რადიოფიცირებას.

საბჭო ამაგრებს დახმარებისათვის სადგურებს თავის დეპუტატებს

აწვდის ყოველდღიურად ცნობებს ცნობათა ბიუროს სასტუმროებში თავისუფალი ადგილების შესახებ. აწესებს საკონტროლო საგუშაგოებს საქონლის სადგურებში გაუსწორებელ კლიენტების (რომელთაც დროზე არ მიაქვთ ტვირთი) გამოსამეღავნებლად და სხვ.

ტფილისის საბჭომ სამაგალითო ვალდებულებები იკისრა ტრანსპორტისათვის დახმარების გაწევის მხრივ. მათი შესრულება მეტად დიდ სამსახურს გაუწევს სადგ. ტფილისსა და ნავთლუღს. საჭიროა მხოლოდ, რომ ეს ვალდებულებები ქაღალდზე დაწერილი არ დარჩეს. ტფილისის საბჭომ ყველა **ნაკისრი ვალდებულება უნდა გაანაღდოს.**

ა. კ.

უპატრონო სადგური

(„კომუნისტის“ სპეციკორის წერილი ბაკურიანიდან)

მაღალი კაცი... სახე მხიარული... იგი დგას და ხელების ჭრევით უპასუხებს დასმულ კითხვებზე:

— სადგურის შეხობა ჯერ არ გიგვითეთრებია;

— დისტანციიდან ჯერ არავინ მოსულა;

— ისე, ჩვენით შევაკეთეთ მოსასვლელი გზები, პერონი და სადგურის უკანა მხარე...

ნამდვილად შეკეთებული, არაფერი ჩანს. სადგურის გვერდზე პატარა პავილიონია, რომლის ბოძები დამპალი და გამოფუღურებულია. პავილიონი ცარიელია ხელისგულივით, არ დგას სკამები. სადგურის შენობის ფანჯრებში მინები ჩამტვრეულია და მათ მაგივრობას ფიცრები ასრულებს.

სადგურის წინ ლამაზი დაბანებია. საჭიროა მისი უფრო გალამაზება, გამწვანება, ყვავილთა ნარგავებით მორთვა.

— ჯერ ადრეაო, — თავს ინუგეშებს მაღალი კაცი. არ ფიონდება, რომ მაისი უკვე თავდება.

ხელოვნურ გამწვანების რომ თავი დავანებოთ, რატომ არის ბუნებრივად მწვანე მიდამო ჩაშვებული? ამ საშვიკ ფეხებს: დაუზოგავად დაღვრილი მაზუთი, საქონლის პატივი, სხვადასხვა ჯურის ნაგავი. ბრალი ყოფილა ეს ადგილობრივ ადმინისტრაციის ბრალი, ეს ადგილობრივ ორგანიზაციების ბრალი, ეს ადგილობრივ ინტელიგენციის ბრალი.

ბაკურიანში მგზავრთა ღელვარ მოძრაობა საშუალოდ 400 კაცით განისაზღვრება (ორი მატარებელი ბორჯომისაკენ და უკან). საკურორტო სეზონში ეს რიცხვი 2 ათასამდე გიზრდება. სადგურს არ შეუძლია დაიტიოს მოსული ხალხი იმიტომ, რომ დარბაზი პატარაა.

პაპაციას ჰგონია, რომ ეს საჭირო არაა. მას ისიც ჰგონია, რომ მგზავრთა კულტურული მომსახურეობისათვის ზრუნვა ზედმეტია.

— რადიო-მიმღები თუ არის სადგურში?..

— სადგურში არა და მე კი მაქვს ბინაზე, ვისაც სურვილი აქვს შეუძლია მესტუმროს.

უცნაური პასუხია!

მოკლედ:

სადგურის პერონს სჭირდება გადახურვა, რომ წვიმაში მგზავრებმა თავი შეიფაროონ. პავილიონში უნდა დაიდგას სკამები, დაკანები სადგურის წინ უნდა გამწვანდეს, ლიანდაგები და სადგურის მიდამოები კი აუცილებლად გაიწმინდოს.

დაიწყო ხე-ტყის მასობრივად დაცურება

(ზუგდიდი, ჩვენი სპეციალური კორესპონდენტისაგან)

დიდძალ ხე-ტყეს აცურებენ სვანეთის და წალენჯიხის სატყეო - სამრეწველო მეურნეობები მდინარე ინგურით. წელს ამ მდინარით უნდა გაიაროს 84 ათასმა კუბომეტრმა ხეტყემ. დაცურების ინგურის კანტორამ ამდენივე ხე-ტყე უნდა ჩააბაროს ზუგდიდის სახერხ ქარხანაა. კანტორამ თავის დროზე ჩაატარა მოსამზადებელი მუშაობა. მდინარე ინგური ჯვარიდან ზუგდიდამდე გაწმენდილია ჯაგარისა და ხეებისაგან, კანტორა მომარაგებულია საჭირო იარაღებით: ტაკელაჟით, ბურღით, თოკებით, საჭეებით, წკნელუღელით და სხვ. დაცურების პერიოდში საჭიროა 80 უღელი ხარკამეჩი. კანტორის მიერ უკვე დადებულია ხელშეკრულება წალენჯიხის, გალის და ზუგდიდის რაიონების კოლმეურნე და ინდივიდუალურ მეურნეებთან 81 უღელი ხარკამეჩის გამოყვანაზე.

მდ. ინგური ჯვარიდან ხშირად იკეთებს განშტოებებს. ამ განშტოებებში გადადის დიდძალი ხე-ტყე, შემდეგ საჭირო ხდება მისი გამოზიდვა, რაც იწვევს დიდძალ ხარჯებს, და აძვირებს მასალას. ამის თავიდან ასაცილებლად დაცურების კანტორამ დროზე მიიღო ზომები. განშტოებები გადაკეტილ იქნა და დაცურებულ ხე-ტყეს მიეცა პირდაპირი მიმართულება სახერხი ქარხნისაკენ.

საქ. სატყეო ტრესტმა ამ საქმეზე გამოსცა ბრძანება, რომლითაც, მდინარის ადიდების შემთხვევაში უნდა გაკეთებულიყო ეგრეთწოდებული „მცურავი დამბები“. პრაქტიკამ დაამტკიცა, ამ ხერხის უვარგისობა მდინარის ჰორიზონტის დიდი ცვალებადობის გამო. გასულ წლებში არასწორად ტარდებოდა მდინარის განშტოებათა გადაკეტვა. განშტოებას გადაღობავდენ და ჩაყრიდენ ქვებს, რაც იწვევდა დიდ ხარჯს და დიდხანს ვერ ძლებდა. ამ საქმეში საფუძვლიანი გაუმჯობესებისა შეტანა დაცურების ტექნ. ხელმძღვანელმა **ამხ. კოკელაძემ.** კოკელაძემ მდინარის განშტოება გადაკეტა სრულიად მარტივი წესით: განშტოების ადგილებზე დასაყრ ბოძები და ზედ დაამაგრეს ხელები. ამ წესის გატარებამ გასულ წელს მოგვცა 6.000 მანეთის ეკონომია.

ინგურზე წელს დაცურება იწარმოებს ორნაირი წესით: ტიგებად და გაფანტვით (ჯორგებად). დაცურების ადგილიდან ჯვარამდე დაცურება მოხდება გაფანტვის წესით, ხოლო ჯვარიდან ზუგდიდამდე ტიგებად.

ჯვარის დამცურებელი პუნქტი უზრუნველყოფილია გამოცდილი მეტივეებით. აძჟამად მუშაობს 83 მეტივე, რაც მთლიანად საკმარისია, ამ საქმისათვის. კანტორას შედგენილი აქვს ინსტრუქცია ხე-ტყის დაცურების ორგანიზაციის შესახებ, რომელშიაც გარკვეთილ მოკიმოლია დაცურების წესები, მეტივეების და ბრიგადირების მოვალეობა, ხე-ტყის მიღების და ჩაბარების წესები, გამშვები ძალის მოშობისა და სხვ. ინსტრუქცია დამუშავებულია ფართო მასშტაბში და ხელზე აქვს თვითეულ მომუშავეს.

დადებულია ხელშეკრულება 526 კოლმეურნესთან. კოლმეურნეები უკვე გამოდიან სამუშაოზე და კეთილსინდისიერად ასრულებენ ნაკისრ ვალდებულებებს. კანტორამ აგრეთვე ინდივიდუალური მეურნეებიდან გამოიყვანა 33 კაცი; მუშა - ხელის მხრივ დაცურების პუნქტი უზრუნველყოფილია.

მაისის პირველი დღეებიდან დაიწყო მასობრივი დაცურება. 2 მაისს მოეწყო სარვენებელი დაცურება; ჯვარიდან ზუგდიდამდე. დაიცურეს 11 ტივი. გამარჯვებული მეტივეებისათვის დაწესებული იყო პრემია და გარდამავალი დროშა. ტივები ქარხანამდე შეუფერხებლად ჩაიყვანეს მეტივეებმა ამხ. **ლავრენტი სამუშიამ და ტიტიკო მეგრელიძემ.** მათ ჯილდოდ მიიღეს 100—100 მანეთი, და გარდამავალი დროშა. ამან წაახალისა სხვა მუშებიც. ამ დღეს, 2 მაისს, დაცურებულ იქნა ხე-ტყის იმდენი რაოდენობა, რამდენიც გასულ წლის მაისის მთელ თვეში.

სვანეთის და წალენჯიხის სატყეო - სამრეწველო მეურნეობები ვერ ასრულებენ დაცურების კანტორისათვის ხე-ტყის მიწოდების გეგმებს. ასე, მაგალითად, წალენჯიხის სატ. - სამ. მეურნეობამ გეგმით გათვალისწინებულ 2800 კუბომეტრი, ხე-ტყის ნაცვლად დღემდე მიაწოდა მხოლოდ 200 კუბომეტრი. ხე-ტყის მიწოდებას ხელს უშლის ცუდი სამეურნეო ხელმძღვანელობა და მუშების ნაკლებობა, ისევე წალენჯიხის სატყეო - სამრეწველო მეურნეობის დირექცია ნაკლებ ყურადღებას აქცევს.

დაცურების პუნქტში ადგილი აქვს ერთ არახორმალურ მოვლენას: მდ. ინგური სოფ. ოცარაკენში იყოფა ორად, ერთი მიდის აფხაზეთისაკენ, მეორე ზუგდიდისაკენ. ეს უკანასკნელი ჩამოუდის ხე-ტყის სახერხ ქარხანას. სწორედ ეს შტო ზიანს აყენებს დარჩილის, კოკის და შამგონის თემის მცხოვრებლებს. ამჟამად შტო საქართველოს წყალთა სამმართველომ გადაკეტა, ტიგები მიდის მეორე შტოთი — აფხაზეთისაკენ და იკარგება ზღვაში. საქ. სატყეო ტრესტს და წყალთა სამმართველოს დღემდე ვერ გამოუძებნიათ საერთო ენა, ამის გამო კი მოსალოდნელია როგორც დაცურების, ისე ხე-ტყის დაზარვის გეგმების ჩაშლა.

მუშაობა მომარაგების განყოფილება (გამგე კოსტავა), სუსტად ამარაგებს დაცურების პუნქტებს, აპარატი დანაგვიანებულია. ხშირია შემთხვევები, როცა დაცურებისათვის დაგავშნილ პროდუქტებს სხვა დანიშნულებაზე იყენებენ, იყო ასეთი აღმაშფოთებელი ფაქტიც: თვეზე ვაყიდეს ზუგდიდის ბაზარზე კილოგრამი 1 მან. და 20 კაპ., ხოლო დაცურების მუშებს მიაწოდეს 2 მან. და 50 კაპ.

ადნიშნულ მტკივნეულ საკითხებს შეუძლია მუშაობის ჩაშლა. მათ გამოსასწორებლად საჭიროა მიღებული იქნეს სასწრაფო და ვადამჭარბული ზომები, რათა უზრუნველყოფილ იქნას ინგურის დაცურების კანტორის ნორმალური მუშაობა.

ვალ. გაბუნია.

„ტყის ათდღიური“

სახალხო მეურნეობის გაზრდილი მოთხოვნილება დღითი დღე ახალ ამოცანებს აყენებს სატყეო მოეიველობის წინაშე. მან უნდა უზრუნველყოს გიგანტური მშენებლობა ხე-ტყის მაღალხარისხოვანი მასალებით ერთი მხრივ და მეორის მხრივ დაამზადოს საექსპორტო მასალები.

ტყის უდიდესი სახალხო მეურნეობრივი მნიშვნელობა აქვს. იგი აწესრიგებს წყლის რეჟიმს, იცავს ნიადაგს ჩამორეცხვისაგან, ქარებისაგან, იცავს ქალაქებს, სოფლებს, ყანებს წყალდიდობისაგან და სხვ.

აქედან გამომდინარე, ტყისადმი საჭიროა დიდი ზრუნვა. არ დაუშვათ მისი გაჩანაგება — ეელური ექსპლოატაცია, თვითნებობით ჩეხვა და ისიც ყოველგვარი წესების დაცვის გარეშე; შიგ პირუტყვის ძოვება და სხვ. ამასთანავე განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს ახალი ნარგავების გაშენებას და მათ ყოველშრივ დაცვას. ამ მიმართულებით დღემდე დიდი ჩამორჩენა გვაქვს. არ ეექცევიდა ყურადღება ტყის საკითხებს და მასში საზოგადოების ფართე მასები ნაკლებად იყენენ ჩაბმული. გასულ წლებში ჩატარდა ეგრეთწოდებული „ტყის დღე“, რომელსაც ეიწრო ხასიათი ჰქონდა და შედეგებიც უმნიშვნელო იყო.

მიმდინარე წელს საქართველოში (ისევ როგორც მთელ საბჭოთა კავშირში) 20 მაისიდან ტარდება „ტყის ათდღიური“. ათდღიურმა უნდა უზრუნველყოს სატყეო სამრეწველო და სატყეო მეურნეობების მუშაობაში რადიკალური გარღვევის მოხდენა.

საქართველოს ტყის და დაცურების მუშაკთა პროფკავშირის მიერ გამოყოფილია ათდღიურის ჩამტარებელი რესპუბლიკანური შტაბი ამხ. აფულავის თავმჯდომარეობით. შტაბის მიერ შედგენილია ათდღიურის ჩატარების წესები და ინსტრუქცია. ათდღიურში მონაწილეობას მიიღებს ყველა სატყეო სამრეწველო და სატყეო მეურნეობები, სამეცნიერო საგამოკვლევო დაწესებულებები და სატყეო ტექნიკუმები.

ათდღიურის ჩატარების პერიოდში მოეწყობა მუშათა უბნებში, კლუბებში, საკითხველებში საწარმოო თათბირები ტყის მოვლის, დაცვის და ნარგავთა გამრავლების საკითხებზე.

ამ საქმეში ჩაბმულ უნდა იქნას საბჭოთა, პროფესიონალური და კომკავშირული ორგანიზაციები.

ათდღიური გაგრძელდება 1 ივნისამდე.

ᲬᲘᲒᲜᲘ ᲛᲐᲠᲥᲡᲘᲡᲢᲣᲚ-ᲚᲔᲜᲘᲜᲣᲠ ᲤᲘᲚᲝᲡᲝᲤᲘᲐᲖᲔ

გრ. მუშიშვილი. მატერიალისტური დიალექტიკა. გამოც. მეორე, შესწორებული და შეცვლილი 1933 წ., სახელგამი (პარტ. გამომცემლობა). გვ. 336, ფასი 6 მან.

ამხ. გრ. მუშიშვილის ორიგინალური ფილოსოფიური ნაშრომი, ავტორის განცხადების თანახმად, „წარმოადგენს საკმაო ხნის სისტემატიურ მუშაობის ნაყოფს“.

სარეცენზიო შრომის მრავალ დიდებით მხარეთა შორის, პირველ რიგში, აღსანიშნავია, რომ ავტორი მარქსისტულ დიალექტიკის მთელ რიგ პრობლემებს იხილავს დიალექტიკა ცენტრალური კანონის — **წინააღმდეგობათა ერთიანობის** კანონის თვალსაზრისით, მასზე დაყრდნობით. ამან კი შეუწყო ხელი ავტორს მთელ რიგ საკითხებში (ფორმალი და დიალექტიკური ლოგიკა, შედარებით და აბსოლუტური ჭეშმარიტების მიმართება და სხვ.) შეეტანა დამაჯერებელი სიცხადე. შედარებით დიდ მთაბეჭდილებას ტოვებს ეკონომიური საკითხების ანალიზი დიალექტიკის კანონების უნივერსალური ბუნების ცხადყოფისათვის, რაც შრომას ფასს მნიშვნელოვან კონკრეტულ შინაარსით. **სისტემატიკა მთელი შრომის აგებისა სავსებით გამართლებულად უნდა ჩითვალოს.** მატერიალისტური დიალექტიკის საგნის შემეცნება და მისი გამოცემა მეთოდოლოგიურადაც დიალექტიკის ძირითადი კანონებით განსაზღვრება. ამიტომაც პრობლემათა დალაგება თვით საგნის საფუძველზე ხდება. ეს პრინციპი ტექსტიდან შეუთვისებია ავტორს, და სავსებით ეყრდნობა „კაპიტალის“ მეთოდოლოგიას. მეტად დასაფასებელია ის, რომ ავტორი, მოკიმული საკითხებთან დაკავშირებით, მთელი წიგნის მანძილზე ქვალ-დაქვალ ამბელს ქართულ ავტორების (პროფ. ნუცუბიძის, ბერიტაშვილის, ნათიძის და სხვ.) იდეალისტურ-მექანისტურ შეცდომებს. წიგნის ყველა დადებით მხარეზე ლაპარაკი შორს წაგვიყვანს, მოვალალთ ზოგიერთ შენიშვნებზე.

წიგნის პირველი თავი მიძღვნილია „ბეგელიანური ე მარქსისტული დიალექტიკის“ საკითხისადმი. შეიძლება ითქვას, რომ ეს პრობლემა მართლაც ამოსავალი პრობლემათაგანია მარქსიზმის სამ წყაროს გარკვევის დროს, მაგრამ ამდენად ფრად საპასუხისგებლოც. სწორედ აქ ჩვენი ავტორი, გაბედულად აყენებს საინტერესო დებულებას.

„დიალექტიკის კანონები გასაგები მათ მთლიანობაში, — ამბობს ამხ. მუშიშვილი. — აქ ჰეგელსა და ლენინს შორის არაა წინააღმდეგობა, აზრთა სხვადასხვაობა. წინააღმდეგობა იქმნება, როგორც კი ბუნებრივად წამოიჭრება საინტერესო პრობლემა: რა განსაზღვრავს საბოლოო ანგარიშში დიალექტიკის კანონების შინაგან მთლიანობას? ჰეგელის აზრით გამსაზღვრელია ნეგაციის ნეგაცია, ლენინის შეხედულებით კი — დაპირდაპირებულთა დიალექტიკური მოლიანობა. აქედან ჰეგელისათვის დიალექტიკის დედაარსია ნეგაციის ნეგაცია, ლენინისათვის — დაპირდაპირებულთა, წინააღმდეგობათა მთლიანობა“ (გვ. 274).

ეს მეტად მნიშვნელოვანი თეზა ავტორს არა აქვს განვითარებული, ბოლომდე. მისი დასაბუთება კი ამ სახით, როგორც ავტორს წარმოუდგენია, ჩვენს აზრით შეუძლებელია. მართალია, ჰეგელის ხელში დიალექტიკის სამმა კანონმა, მიიღო რა თავის სამოქმედოთ განკუთვნილი სხვადასხვა „ტერიტორია“, ნეგაციის ნეგაცია გაბატონდა იდეათა, ცნებათა სფეროში, ე. ი. აქ, სადაც, ჰეგელის აზრით არსებობს ნამდვილი დიალექტიკა, — აი, საით შეიძლება ავტორის დებულების განვითარება მაგრამ ამის შემდეგ შესაძლებელია იმის მტკიცება, რომ დიალექტიკის კანონების მთლიანობის საკითხში „ჰეგელსა და ლენინს შორის არაა წინააღმდეგობა?“ ცხადია, აქ ჩვენ არ საკითხს ვრცლად ვერ შევეხებით. ვიტყვით მხოლოდ, რომ ჰეგელისა თვითეული დებულება განხილული უნდა იქნეს ჰეგელის დიალექტიკის რეაქციურ და რევოლუციურ მნიშვნელობის თვალსაზრისით. ვფიქრობთ, ამ პირობის ნაწილობრივ შეუსრულებლობის გამო აყენებს ავტორი დებულებას იმის შესახებ, რომ ჰეგელისათვის არ არის მთავარი განმასაზღვრელი წინააღმდეგობათა ერთიანობის კანონი. ამ აზრის გაზიარება იქნებოდა ჰეგელის, როგორც ბურჟუაზიული იდეოლოგის, არა სწორი დახასიათება. წინააღმდეგობის ერთიანობის კანონის ჰეგელეანური გაგება იყო ეს, რამაც უზრუნველყო თვით დიალექტიკის რევოლუციური ბუნების უარყოფა. ჰეგელის იდეალისტურ სისტემაში დასაწყისი წინააღმდეგობათა ბრძოლით იწყება. მაგრამ ეს დასაწყისი, რომელიც „დამოუკიდებელი თავისუფალი სუბიექტის მნიშვნელობას პოულობს“ (მარქსი) იმგვარად განსაზღვრავს ამ პროცესს, რომ ყოველგვარი წინააღმდეგობა ისპობა საბოლოოდ. რატომ? იმიტომ, რომ ამოსავალი პრინციპის წინააღმდეგობრივი განვითარების მოტივი არის „აბსოლუტის თვითშემეცნება“. ამ ამოცანის ბრწყინვალედ შესრულებას თავისი კლასის სასარგებლოდ ჰეგელს მოუპოვა მაშინდელი პრუსიის ოფიციალური ფილოსოფიის წარმომადგენლის სახელი. ამის შემდეგ იმის თქმა, რომ ჰეგელს მიერ არ იყო სათანადოდ შეფასებული წინააღმდეგობათა ერთიანობის კანონი, ნიშნავს, რომ თითქოს მას არ ესმოდა თავისი ამოცანა. ეს ნიშნავს აგრეთვე იმას, რომ ამ კანონის გაგება მხოლოდ მატერიალისტური თვალსაზრისით იყოს შესაძლებელი. კიდევ მეტი: თუ ამხ. მუშიშვილი მართალია, მაშინ შეუძლებელია იმის თქმა, **რომ ჰეგელით დასრულდა ფილოსოფიის იდეალისტური გაგება.** ლენინის უდიდესი **როლი — წინააღმდეგობათა ერთანობის კანონის,** როგორც დიალექტიკის დედაარსის, გაგებაში ნაჩვენები უნდა იქნას არა იმით, რომ ჰეგელს აკლდა ამ მომენტს დახასიათება, არამედ იმით, რომ ამ ძირითადი კანონის ჰეგელეანური და ლენინური გაგება დიამეტრულად განსხვავდება ერთმანეთისაგან. მაგრამ სიტყვა **რომ** არ გაგვიგრძელდეს, მოვიყვანოთ **ლენინის** სავსებით ნათელი სიტყვები ამ საკითხზე: „არა მხოლოდ კავშირი, უწყვეტი, ყველა ცნებათა და მსჯელობათა, არამედ გადასვლები ერთისა მეორეში, და არა მხოლოდ გადასვლები, **არამედ წინააღმდეგობათა ერთიანობაც** (ხაზი ლენინისაა. ი. ბ.). **აი, რა არის ჰეგელისათვის მთავარი“** (ხაზი ჩვენია. ი. ბ. იხ. მე9 კრ. გვ. (177) ამავე დებულებით იწყებს ლენინი თავის „დიალექტიკის კითხისათვის“.

მაგრამ მიუხედავად ამის

ამინდი საქართველოში

27 მაისის დილის 8 ს. 28 მაისის დილის 8 საათამდე

დასავლეთ საქართველოში. 27 მაისის დილადანვე მთელი დღის განმავლობაში და ღამითაც მოღრუბლული და წვიმიანი ამინდი იდგა. ყველაზე მეტი ნალექები მოვიდა გაგრის რაიონში — 12 მილიმეტრამდე, დანარჩენ რაიონებში 1-დან 5 მილიმეტრამდე. ქროდა დასავლეთის სუსტი ქარი. ტემპერატურა ცვლებადი იყო; დღისით 23-დან (აჯადეთი) 12 გრადუსამდე (წყაფა) და ღამით 17-იდან (სოხუმი) 10 გრადუსამდე (აცანა).

აღმოსავლეთ საქართველოში. განვლილი დღეღამის განმავლობაში მოღრუბლული ამინდი იყო. 27 მაისს ღამით მთელ აღმოსავლეთ საქართველოში მოვიდა ელეჭექიანი წვიმა. ყველაზე მეტი ნალექებია: თიანეთის რაიონში — 33 მილიმეტრამდე, ყაზბეგის რაიონში — 26 მილიმეტრამდე და სურამის რაიონში — 22 მილიმეტრამდე. დანარჩენ რაიონებში ნალექების რაოდენობა არ აღემატება 11 მილიმეტრს. ქროდა სუსტი ქარი. ტემპერატურა დღისით აღწევდა 21 გრადუსიდან (ყარაია) 8 გრადუსამდე (გუდაური), ხოლო ღამით 16-დან 5 გრადუსამდე.

მოსალოდნელი ამინდი 29 მაისისათვის: დასავლეთ საქართველოში მოღრუბლულობა და წვიმები, მოსალოდნელია დასავლეთის ქარის გაძლიერება და ტემპერატურის დაწევა. აღმოსავლეთ საქართველოში ცვლებადი მოღრუბლულობა, სუსტი. გარდამავალი ხასიათის წვიმები; დღისით დასავლეთის ქარის გაძლიერება და ტემპერატურის მცირე ცვლილება.

საკ. სახ. ს. სამ. ინსტიტუტში მიღების პროგრამა

1934-35 სამოსწავლო წლისათვის

სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტი ამზადებს სოციალისტური მიწადმოქმედების უმაღლესი კვალიფიკაციის სპეციალისტებს:

1. ინჟენერ-მექანიკოსებს, 2. აგრო-ეკონომისტებს, 3. მებაღე-მევენახეებს, 4. მეჩაიდგრეებს, 5. მეაბრეშუმეებს.

1. სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტში მიღებულ მოქალაქე 17-დან 35 წლამდე, რომელიც აქვთ დამთავრებული საშუალო სასწავლებელი (სას. სამ. მუშფაკი, 10 წლიანი ტექნიკუმი).

2 მიღება იწარმოებს ხუთივე ფაკულტეტებზე.

3. სავალდებულოა შემდეგი საგნების (მუშფაკის კურსის მოცულობით) ჩაბარება: 1. ქართული ენის, მათემატიკის, ფიზიკის, ქიმიის და საზ. მეცნიერების.

ქართულ ენაზე და მათემატიკაში იწარმოებს, როგორც წერითი ისე ზეპირი გამოცდები.

4. მისაღებ გამოცდებს აბარებს ყველა მსურველი, მიუხედავად იმისა, თუ რომელი სასწავლებელი აქვს დამთავრებული.

5. განცხადება გამოცდებზე დასაშვებად შემოტანილი უნდა იქნეს ინსტიტუტის დირექციის სახელზე ფაკულტეტის აღნიშვნით და შემდეგი სახეთის დართვით:

ა. საშუალო სასწავლებლის დამთავრების მოწმობა;

ბ) დაბადების მოწმობა მშობლის მიერ შემოწმებული ან მტრედიკული ამონაწერი

გ) მოწმობა სოც. წარმოშობისა და შრომის სტაჟის (განმცხადებლის და მისი მშობლების), დადასტურებული სახელმწიფო ან საზოგადოებრივ ორგანოების მიერ.

დ) ჯანმრთელობის და ყვავილის აცრის მოწმობა, გაცემული სახ. სამკურნალო დაწესებულების მიერ განმცხადებლის ხელმოწერით;

ვ) ანკეტა შემოწმებული სახელმწიფო ან საზოგადოებრივ ორგანოების მიერ, რომლის ფორმას მიიღებენ სათანადო რაიონის განათლების განყოფილებაში.

ზ) დანარჩენი მოწმობები, განმცხადებლის დამახასიათებელი მუშაობის (სურვილისამებრ).

6. სას.-სამ. ტექნიკუმის კურსდამთავრებულთ უნდა ქონდეთ 3 წლიანი პრაქტიკის სტაჟი.

7. განცხადების მიღება იწარმოებს 15—ივნისიდან 1-ლ აგვისტომდე; შემდეგი მისამართით: ტფილისი, ვაკე, საქ. სას.-სამ. ინსტიტუტში.

8. გამოცდები იწარმოებს 10-დან 18 აგვისტომდე.

9. ინსტ-ში ჩარიცხულები საერთო საცხოვრებლით დაკმაყოფილდებიან საჭიროების მიხედვით. სტიპენდიები მიეცემათ არსებულ წესების თანახმად.

10. ინსტ-ტში მეცადინეობა იწყება 1-ლ სექტემბერს, დაგვიანებული სტუდენტები მეექვსე ჯერად გამოირიცხებიან ინსტიტუტიდან.

სახ. სამ. ინსტიტუტის დირექტორი
ან. გუაჩიძე

მარგანეცი

26 მაისს

სახაძონლო კომბინატის გამოშუშავება (ტონნობით)

მეგმა	ფაქტიური	%
3.026	3.150	104,1

ვაგონების მიწოდება

მოთხოვნილი	ძალაში	დაკმაყოფილდა
200	196	196

რადიო-მსმენელთა დარგაზი

გლეხთა სასახლეში

ტფილისის გლეხთა სასახლემ უკანასკნელ ხანებში სავსებით გარდაქმნა თავისი მუშაობა. პროვინციიდან ტფილისში სხვადასხვა საქმისთვის ჩამოსული კოლმეურნეები და ინდივიდუალური გლეხები აქ პოულობენ არა მარტო ღამის გასათევ სუფთა ბინას, არამედ ყველა სახის პრაქტიკულ დახმარებასაც. სასახლესთან მოწყობილია წერითი დახმარების ბიურო, ... რეგა-დარგების კუთხე, საექიმო პუნქტი, ცნობათა მაგაზია და სხვ.

განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა ჩამოსულთა შორ... კულტმომსახურების გაწევას. სისტემატიურად ეწყობა საუბრები მიმდინარე სამეცნიერო-პოლიტიკურ ამოცანებზე, გაზეთების ხმა-მაღალი კითხვა, ვიქტორინები, კინო-სურათების ჩვენება და სხვ. სასახლესთან მოწყობილია რადიო-მსმენელთა დარბაზი, ჩამოსულები ამ დარბაზში ისმენენ როგორც ადგილობრივ, ისე შორეული ქალაქების რადიო-გადაცემებს.

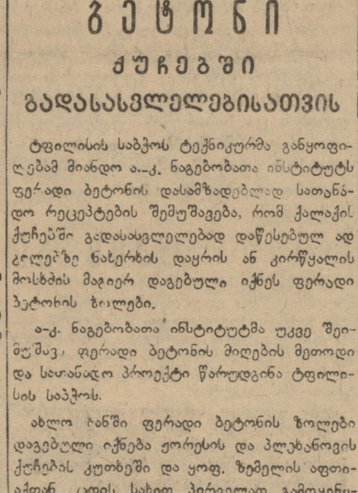

სურათზე: გლეხთა სასახლის რადიო-მსმენელთა დარბაზში.

ფერადი ბეტონი

ქუჩებში

გადასასვლელებისათვის

ტფილისის საბჭოს ტექნიკურმა განყოფილებამ მიანდო ა.-კ. ნაგებობათა ინსტიტუტს ფერადი ბეტონის დასამზადებლად სათანადო რეცეპტების შემუშავება, რომ ქალაქის ქუჩებში გადასასვლელად დაწესებულ ადგილებზე ნაჭერხის დაყრის ან კირწყალის მოსხმის მაგიერ დაგებული იქნეს ფერადი ბეტონის ზოლები.

ა.-კ. ნაგებობათა ინსტიტუტმა უკვე შეიმუშავა ფერადი ბეტონის მიღების მეთოდი და სათანადო პროექტი წარუდგინა ტფილისის საბჭოს.

ახლო ხანში ფერადი ბეტონის ზოლები დაგებული იქნება ყორღის და პლეხანოვის ქუჩების კუთხეში და ყოფ. ზემელის აფთიაქთან. ცდის სახით პირველად გამოყენებული იქნება 4 ფერის ბეტონი. რომელი ფერიც უკეთესი აღმოჩნდება როგორც გამძლეობის, ისე გარეგნული სილამაზის მიხედვით, შემდეგში იმ ფერის ბეტონით იქნება დაგებული გადასასვლელები ფედერაციის მოკედნზე.

მეცნიერება და ტექნიკა

სინათლე და მალარია

მოსკოვის ტუბერკულოზის ინსტიტუტის თანამშრომელმა ექიმმა ი. ზ. სობელმანმა ყურადღება მიაქცია მზის სინათლის გავლენას ტუბერკულოზით დაავადებულებზე. ცნობილი იყო ფაქტი, რომ ყირიმის სამხრეთ ნაპირი მზის უხვი სხივებით აუარესებს ზოგიერთ ტუბერკულოზიანის მდგომარეობას. ექიმმა სობელმანმა ეს მოვლენა დაუკავშირა ფოტოსენსიბილიზატორების (ისეთი ნივთიერებები, რომლებიც აძლიერებენ მგრძნობიარობას სინათლის ნაკლებად აქტიური სხივებისადმი) არსებობას ორგანიზმში. აქედან ერთი ნაბიჯი იყო დასკვნამდე, ხომ ელესაყრელ გავლენას ან მოახდენს პროცესზე ავადმყოფთა მოთავსება სიბნელეში. ცდების დროს მიღებულ იქნა ერთიმეორის საწინააღმდეგო შედეგები.

ამ შედეგების შემდგომმა შესწავლ... ექიმ ობელმანისათვის ათელჭყო რომ ამ ... ებში, როცა ავადმყოფის მოთავსება სიბნელეში დადებით შედეგს იძლეოდა, ტუბერკულოზის პარალელურად ადგილი ჰქონდა მალარიით დაავადებას. სიბნელე ხელს უწყობდა მალარიას. ტუბერკულოზის პროცესს სწმენდდა „მინარევებიდან“.

ამასთან დაკავშირებით განმარტება ჰპოვა მედიცინაში წინად ცნობილმა მთელმა რიგმა ფაქტებმა, მაგალითად იმ ფაქტმა, რომ შავკანიანები გაცილებით „გამძლე“ არიან მალარიის მიმართ, ვიდრე თეთრკანიანები.

ექიმმა სობელმანმა, განათლებით ფიზიკოსმა, ყურადღება მიაქცია აგრეთვე იმ ფაქტს, რომ ქინა-ქინაა საუკეთესო ულტრაიისფერი ფილტრია, მისი ხსნარების თხელი ფენაც კი ნთქავს ულტრაიისფერ და ინფრაწერ სხივების მეტ ნაწილს, ე. ი. მზის სხივების ქიმიურად ყველაზე აქტიურ ნაწილს, მაშასადამე, ამაში ყოფილა ქინა-ქინას სამკურნალო თვისება. ამით უნებლიეთ გამოირკვა, თუ რა მიმართულებით უნდა სწარმოებდეს ქინა-ქინის შემცველ სინთეთიური პრეპარატის შექმნის ცდები: პირველ ყოვლისა ამ პრეპარატს უნდა ახასიათებდეს ეზის სხივების ქიმიურად აქტიურ ნაწილის დაკავების უნარი და, მეორე, ორგანიზმში ღიდი ხნით დარჩენის თვისება (ასეთია, მაგალითად, ესკულინი, ბენტანოლის გოგირდმჟავა მარილი). ექიმმა სობელმანმა ამ ფოტოქიმიური თვალსაზრისით შეამოწმა სალაზარო მედიცინაში ცნობილი მთელი რიგი ანტიმალარიული საშუალებები — საბრი (сабур) რეგანდი (ревень) აღმოჩნდა, რომ ისინი შეიცავენ მცირე რაოდენობას ანტიროენინისას, რომლის პროდუქტები საიმედო სინათლის ფილტრს წარმოადგენენ. ფოტოქიმიური თვალსაზრისით იქნა ახსნილი „სალვარსანის“ სამკურნალო გავლენა მალარიაზე.

ამრიგად, ნათლად გამოირკვა, რომ სიბნელე ისეთივე გავლენას ახდენს მალარიით დაავადებულებზე, როგორც ქინა-ქინა და ანალოგიური პრეპარატები.

ამის შემდეგ გამოსარკვევი დარჩა საკითხი: საიდან ხვდება ულტრაიისფერი სხივები ორგანიზმში?

ექიმი ი. ზ. სობელმანი

#

ფანჯრების დახურვა და პრობლემა გადაჭრილია. სიბნელე სამკურნალო გავლენას ახდენს მალარიაზე. მაგრამ არ არის საჭირო ავადმყოფის უსათუოდ ბნელ ოთახში მოთავსება, რაც დამაქვეითებელ გავლენას ახდენს ადამიანის ფსიქიკაზე. საკმაოა მუქი სათვალეები, რომლებიც გზას გადაუჭრიან ულტრაიისფერ სხივებს.

აი, რა აღმოჩინა ექიმმა სობელმანმა.

ამ აღმოჩენით დაინტერესდა ტროპიკული ინსტიტუტი. მომდინარეობს ექიმ სობელმანის მეთოდის მასიური შემოწმება. მომდინარე წლის გაზაფხულზე ეს მეთოდი შემოწმებული იქნება მალარიით რამდენიმე ათას დაავადებულზე. (ტურნალიდან „ნაში დოსტიჟენია“ № 11).

„საერთაშორისო კონგრესი“ ტფილისში

3 ივნისს, სტალინის სახელობის საკავშირო საჩეხენებელ კლუბში მუშათა საერთაშორისო დახმარების დღესთან დაკავშირებით შესდგება „საერთაშორისო კონგრესი“.

„საერთაშორისო კონგრესში“ მონაწილეობას მიიღებს ტფილისის 7 მოწონავე კლუბი. მათ შორის: სტალინის სახ. საკავშირო-საჩეხენებელი, ვოროშილოვის, ლენინის (მუტაფეთა) პლეხნოვის, ნარიმანოვის სახ. კლუბები და სხვ.

კლუბთან ერთად მონაწილეობას მიიღებს 7 საწარმო. თვითეული კლუბი და საწარმო „საერთაშორისო კონგრესზე“ გზავნიან რომელიმე ქვეყნის 5—5 „წარმომადგენელს“, ერთი წარმომადგენელთაგანი კონგრესის მონაწილეებს გააცნობს მასზე მიმდინარე ეროვნული ქვეყნის ეკონომიურ და პოლიტიკურ სურათს ამ ქვეყანაში მუშათა კლასის მდგომარეობას, რევოლუციურ და პროფ. მოძრაობის მსვლელობას ზრდას და სხვ.

კონგრესის ბოლოს მესრულებული იქნება მხატვრული პროგრამა.

რესპუბლიკური კონკურსი

საუკეთესო სასადილოზე

საზოგადოებრივი კვების უკეთ დაყენებაზე საკავშირო კონკურსთან დაკავშირებით ცენტრალურ საზ-კვების ორგანიზაციამ გამოაცხადა რესპუბლიკური კონკურსი საუკეთესო სასადილოებზე.

კონკურსის პირველი ტური ტარდება 15 მაისიდან—15 ივნისამდე. პირველი ტურის დამთავრების შემდეგ რესპუბლიკაში გამარჯვებული საუკეთესო სასადილოები ჩაირიცხებიან კონკურსის მეორე საკავშირო ტურში მონაწილეობის მისაღებად.

კონკურსის ჩასატარებლად ადგილებზე იქმნება რაიონული ეიურები, რომელშიაც შეივლენ პარტიულ, პროფესიული ორგანიზაციების და პრესის წარმომადგენლები.

კონკურსში საუკეთესო სასადილოებზე მონაწილეობას მიიღებენ როგორც დახურული, ისე ღია სასადილოები და კიოფები.

მეცნ. ტექნიკის ქრონიკა

„მოვერცხლილი“ გაზიანი წყალი

ლენინგრადის კომბინატის „ერსინი ტრუბოგლინა“-ის საკულტურალო-ცხრაში მუშაობს მოწყობილობა „მოვერცხლილი“ გაზიანი წყალის მისაღებად (მოწყობილობა დამზადებულია პროფესიონალურ დაავადებათა შემსწავლელ ლენინგრადის ინსტიტუტის პროექტით), ამ მოწყობილობის საშვალებით ჩვეულებრივი წყალიდან მზადდება სასიამოვნო ბეგმოს მქონე გაზიანი სასმელი, რომელიც არაფრით არ ჩამოუვარდება სელტერის წყალს. სასმელს ის უპირატესობა აქვს აღიღებული წყალის ლიმონათის, ბუიანისა და ... სასმელების წინაშე, რომ შეიცავს მარილის ხსნარს, რომელიც აუცილებელია მეალეურგიული და ცხელი ცეხების მუშებისათვის (ცნობილია, რომ დიდი ოფლიანობისდროს ადამიანის ორგანიზმი კარგავს მარილის დიდ რაოდენობას).

ბაქოს წითელდროშოვანი სომხური თეატრის გასტროლები

„გულადი ნაზარა“

ბაქოს წითელდროშოვანმა სომხურმა თეატრმა 24 მაისს დადგა დ. დემირჩიანის კომედია „გულადი ნაზარა“.

დ. დემირჩიანის ეს ნიჭიერად გაკეთებული კომედია, რასაკვირველია, ახალი არ არის ჩვენი თეატრალური და მკითხველი საზოგადოებისათვის, სამაგიეროდ ახალია ის მიდგომა, რომელიც აურჩევია ამ შემთხვევაში ბაქოს თეატრს.

პიესის დამდგმელი „გულადი ნაზარას“ მთელ თავგადასავალს გადმოგვცემს სიზმრის ფონზე. ყველა ამბავი, რომელიც ნაზარას თავს გადახდება, სიზმარს წაგავს, მაშინ, როდესაც, როგორც პიესის ავტორი დ. დემირჩიანი ისე ხალხური ეპოსი, რომელიც მან საფუძვლად დაუდო თავის პიესას, გულად ნაზარას გვიხატავს, როგორც ავანტიურისტს, რომელიც რეალურ ცხოვრებაში სხვადასხვა შემთხვევით გარემოებათა მეოხებით აღწევს სახელს, დიდებას და მეფობასაც კი.

ხალხური ფილოსოფიის ეს უკვდავი ნაწარმოები ეოთხელ კიდევ ხახს უსვამს სიმართლეს იმის შესახებ, რომ მშრომელთა მასების ბედნიერება და კეთილდღეობა მთლიანად დამოკიდებული იყო თავცალიერი ჭარაფშუტების, ავანტიურისტ მეფეების კაპრიზებზე, რომლებიც თავის პირად ბედნიერებას აშენებდნენ ფართო მასების უბედურებაზე. ის, რასაც დამდგმელი გვიჩვენებს პიესაში სიზმრის სახით, იყო უდაოდ, რეალური სინამდვილე, ხოლო სიზმარსა, მოჩვენებასა და რეალურ სინამდვილეს შორის დიდი მანძილია, დიდი უფსკრული.

ეს სწორედ ამაში არის კომედია „გულადი ნაზარას“ დადგმის ძირითადი ნაკლი.

პიესაში „გულადი ნაზარა“ ცენტრალური როლი — ნაზარას როლი სავსებით მართებულად მიუციათ დამსახურებულ მსახიობ მურადიანისათვის, რომელიც ოსტატურად გადმოგვცემს ჭარაფშუტი, ლაჩარ, მაგრამ ხელისუფლებას მოწყურებული ადამიანის ტიპს. უნაკლოდ და ცოცხლად იყო შესრულებული უსტიანის (ნაზარას ცოლი) როლი. მსახიობმა ქალმა ერამიანმა შეძლო საუკეთესოდ მოეზიზა ტიპი გულუბრყვილო გლეხი ქალის — დედოფლის, რომელიც ტაზება მოწეულ ბედნიერებით.

გვინდა განსაკუთრებით აღვნიშნოთ მსახიობი ვ. არუთიუნიანი, რომელმაც შეძლო შესანიშნავად გადმოეცა ჩერჩილი მსწავლებლის როლი, როლი იმ ტიპის, რომელიც კუდში მისჩანჩალებს ყოფილ ადამიანებს — მოვდლებს და ხელისუფლების სათავეში მდგომ პირებს.

დასის დანარჩენი ძალები ხელს უწყობენ წარმოდგენის მთლიანობას და ეფექტიანობას.

დ. ტ-ძე

საერთაშორისო სადიზელო გადარგენა

მოსკოვი—ტფილისი—მოსკოვი

საბჭოთა-ტანსში და საქ. ავტოგზაში მიღებული ცნობებით, ივლისში ეწყობა დიდი საერთაშორისო სადიზელო გადარგენა მოსკოვი—ტფილისი—მოსკოვი. გადარბენაში მონაწილეობის მიიღებენ დიზელ-მოტორიანი ავტომობილები უცხოეთის 9 სხვადასხვა ქვეყნიდან მოსკოვიდან მიღებული ცნობების თანახმად, გადარბენაში მონაწილეობის მიღების სურვილი უკვე განაცხადეს—ამერიკის შეერთებული შტატების ინგლისის, გერმანიის, უნგრეთის საფრანგეთი, შვეიცარიის, იტალიის, ავსტრიის და შვეიცის საავტომობილო ფირმებმა. სულ გადარბენაში მონაწილეობს უცხოეთის 20 ფირმა.

გადარბენის კომანდორად დანიშნულია საბჭოთა კავშირის საგზაო-სატრანსპორტო სამართველოს წარმომადგენელი ამხ. ხ. პეტროპოლკინი. მანქანების წამყვანებად გამოყოფილი იქნებიან საბჭოთა საავტომობილო ქარხნების სპეციალისტები.

გადარბენა გაგრძელდება სეტემბრამდე.

ზღვის სანაპირო კურორტებზე

15 მაისიდან დაიწყო საზაფხულო კურორტო სეზონი შავი ზღვის სანაპირო კურორტებზე.

საკურორტო სეზონის დაწყებასთან დაკავშირებით საბჭოთა სავაჭრო ფლოტის დადგენილებით ეწყობა გემების სისტემატიური რეისები ბათომიდან ყველა მახლობელ კურორტზე. მწვანე კონცხზე, ციხისძირში, მახინჯაურში, ჩაქვში და ქობულეთში ბათომიდან იქლიან მოტორიანი ნავები და პატარა გემები დღეში სამჯერ.

გაგრის, პიცუნდას, ფსირცხას, სოხუმსა და ოჩამჩირეს შორის გემები იქლიან. როგორც ბათომიდან, ისე სოხუმიდან დღეში ორჯერ.

აკვარისტანის კურორტებს შორის გემების და ნავების მიმოსვლა უკვე დაწყებულია.

ბაქოდან წიგნები

სეგალი — პოლიტეკონომიის მოკლე კურსი; ტირ. 10.000 ც. ფასი 3-50 კ.

გიდენი — მოგონებანი ლენინზე; ტირ. 7.000 ც. ფასი 45 კ.

ხალინინი — ლენინის ბიოგრაფია; ტირ. 5.000 ც. ფასი 70 კ.

მ. გორკი — ვ. ი. ლენინი; ტირ. 5.000 ც. ფასი 50 კ.

ჯ. მ. საყვარელიძე უკანასკნელი გადასარბენი. წიგნი მესამე. პოლიტ-კატორღელთა საზ-ბის გამოცემა. ტფილისი, გვ. 408, ტირაჟი 4000 ფასი ყდით 10 მან.

ჯ. მ. საყვარელიძე ჩატეხილი ხიდი. წიგნი მეოთხე. პოლიტკატორღელთა საზ. გამოცემა, ტფილისი, 1934 წ., გვ. 416 ტირ. 4000, ფ. ყდით 10 მან.

ტფილისის მუშათა კლუბები მზად არიან

ოლიმპიადის მომდინარეობის დღეებში ტფილისის მუშათა კლუბებს ესტუმრებიან ა.-კ. რესპუბლიკებიდან და კუთხეებიდან ჩამოსული ალხური ხელოვნების ნიმუშთა შემსრულებლები. საღამოობით მუშათა კლუბებში ისინი გამოვლენ მუშათა ფართო მასების წინაშე.

ოლიმპიადის მონაწილეთა შესახვედრად კლუბებმა უკვე დაამთავრეს მზადება. საზაფხულო ბაღებში მოწყობილია ახალი ესტრადები მოეალოსა და მოკვეკვავეთა გუნდებისათვის და ეროვნული ფანჩატურეები ხალხურ მუსიკალურ ინსტრუმენტებზე დამკვრელებისათვის.

სურათზე: საორკესტრო ესტრადა ვოროშილოვის სახ. კლუბის ბაღში.

ოლიმპიადის მონაწილეთა მომსახურება

საორგანიზაციო კომიტეტთან გამოყოფილია რამდენიმე კომისია ოლიმპიადის მონაწილეთათვის მომსახურების გასაწევად. პირველ კომისიას რომელშიაც შედიან- ... 3 კოკისლაძე, გ. ბუხნიკაშვილი, კ. ჩაჩავა და პ. კანდელაკი დავალებული აქვს ოლიმპიადაზე ჩამოსულებს ... ადგილს სადგურზე, აღმოუჩინოთ მათ დახმარება ტრანსპორტით და სხვადასხვა ცნობებით მიაწოდონ.

№ 24), სადაც ... გადაავლეთ საწ... ლები და სხვა საჭირო ინვენტარი.

სურათზე: ოლიმპიადის მონაწილეთა მომსახურების კომისიაში ანაწილებენ დარბაზებს ცალკე ჯგუფებისათვის.

მოდიან სტუმრები მეზობელ რესპუბლიკებიდან

ა.-კ. ხალხთა ხელოვნების ოლიმპიადის საორგანიზაციო კომიტეტში მიღებულია ცნობა, რომ ოლიმპიადაზე დასასწრებლად მოემგზავრებიან განათლების ორგანოების, პროფესიული კავშირების და სახელოვნო დაწესებულებათა წარმომადგენლები— აზერბეიჯანიდან, სომხეთიდან, ნახიჩევანიდან, აჭარისტანიდან, აფხაზეთიდან და სამხრეთ-ოსეთიდან

მოელიან აგრეთვე სტუმრებს უკრაინიდან და ჩრდილოეთ კავკასიიდან, ოლიმპიადაზე დასასწრებლად მოემგზავრებიან აგრეთვე უცხოელ ტურისტთა ჯგუფები.

ოლიმპიადაზე დამსწრე სტუმრებისათვის სულ გამოყოფილი იქნება 200 ადგილი. დანარჩენ ადგილებზე ბილეთები გადაეცემათ პროფესიულ კავშირებს მუშა-მოსამსახურეთა შორის შეღავათიან ფასებში გასავრცელებლად, ბილეთების ნაწილი დატოვებული იქნება თავისუფლად გასაყიდათ (არა ორგანიზებულ მაყურებელთათვის).

თეატრი

ბაქოს წითელდროშოვანი სომხური თეატრის გასტროლები

„გულადი ნაზარა“

ბაქოს წითელდროშოვანმა სომხურმა თეატრმა 24 მაისს დადგა დ. დემირჩიანის კომედია „გულადი ნაზარა“.

დ. დემირჩიანის ეს ნიჭიერად გაკეთებული კომედია, რასაკვირველია, ახალი არ არის ჩვენი თეატრალური და მკითხველი საზოგადოებისათვის, სამაგიეროდ ახალია ის მიდგომა, რომელიც აურჩევია ამ შემთხვევაში ბაქოს თეატრს.

პიესის დამდგმელი „გულადი ნაზარას“ მთელ თავგადასავალს გადმოგვცემს სიზმრის ფონზე. ყველა ამბავი, რომელიც ნაზარას თავს გადახდება, სიზმარს წაგავს, მაშინ, როდესაც, როგორც პიესის ავტორი დ. დემირჩიანი ისე ხალხური ეპოსი, რომელიც მან საფუძვლად დაუდო თავის პიესას, გულად ნაზარას გვიხატავს, როგორც ავანტიურისტს, რომელიც რეალურ ცხოვრებაში სხვადასხვა შემთხვევით გარემოებათა მეოხებით აღწევს სახელს, დიდებას და მეფობასაც კი.

ხალხური ფილოსოფიის ეს უკვდავი ნაწარმოები ეოთხელ კიდევ ხახს უსვამს სიმართლეს იმის შესახებ, რომ მშრომელთა მასების ბედნიერება და კეთილდღეობა მთლიანად დამოკიდებული იყო თავცალიერი ჭარაფშუტების, ავანტიურისტ მეფეების კაპრიზებზე, რომლებიც თავის პირად ბედნიერებას აშენებდნენ ფართო მასების უბედურებაზე. ის, რასაც დამდგმელი გვიჩვენებს პიესაში სიზმრის სახით, იყო უდაოდ, რეალური სინამდვილე, ხოლო სიზმარსა, მოჩვენებასა და რეალურ სინამდვილეს შორის დიდი მანძილია, დიდი უფსკრული.

ეს სწორედ ამაში არის კომედია „გულადი ნაზარას“ დადგმის ძირითადი ნაკლი.

პიესაში „გულადი ნაზარა“ ცენტრალური როლი — ნაზარას როლი სავსებით მართებულად მიუციათ დამსახურებულ მსახიობ მურადიანისათვის, რომელიც ოსტატურად გადმოგვცემს ჭარაფშუტი, ლაჩარ, მაგრამ ხელისუფლებას მოწყურებული ადამიანის ტიპს. უნაკლოდ და ცოცხლად იყო შესრულებული უსტიანის (ნაზარას ცოლი) როლი. მსახიობმა ქალმა ერამიანმა შეძლო საუკეთესოდ მოეზიზა ტიპი გულუბრყვილო გლეხი ქალის — დედოფლის, რომელიც ტაზება მოწეულ ბედნიერებით.

გვინდა განსაკუთრებით აღვნიშნოთ მსახიობი ვ. არუთიუნიანი, რომელმაც შეძლო შესანიშნავად გადმოეცა ჩერჩილი მსწავლებლის როლი, როლი იმ ტიპის, რომელიც კუდში მისჩანჩალებს ყოფილ ადამიანებს — მოვდლებს და ხელისუფლების სათავეში მდგომ პირებს.

დასის დანარჩენი ძალები ხელს უწყობენ წარმოდგენის მთლიანობას და ეფექტიანობას.

დ. ტ-ძე

საერთაშორისო სადიზელო გადარგენა

მოსკოვი—ტფილისი—მოსკოვი

საბჭოთა-ტანსში და საქ. ავტოგზაში მიღებული ცნობებით, ივლისში ეწყობა დიდი საერთაშორისო სადიზელო გადარბენა მოსკოვი—ტფილისი—მოსკოვი. გადარბენაში მონაწილეობის მიიღებენ დიზელ-მოტორიანი ავტომობილები უცხოეთის 9 სხვადასხვა ქვეყნიდან მოსკოვიდან მიღებული ცნობების თანახმად, გადარბენაში მონაწილეობის მიღების სურვილი უკვე განაცხადეს—ამერიკის შეერთებული შტატების ინგლისის, გერმანიის, უნგრეთის საფრანგეთი, შვეიცარიის, იტალიის, ავსტრიის და შვეიცის საავტომობილო ფირმებმა. სულ გადარბენაში მონაწილეობს უცხოეთის 20 ფირმა.

გადარბენის კომანდორად დანიშნულია საბჭოთა კავშირის საგზაო-სატრანსპორტო სამართველოს წარმომადგენელი ამხ. ხ. პეტროპოლკინი. მანქანების წამყვანებად გამოყოფილი იქნებიან საბჭოთა საავტომობილო ქარხნების სპეციალისტები.

გადარბენა გაგრძელდება სეტემბრამდე.

ზღვის სანაპირო კურორტებზე

15 მაისიდან დაიწყო საზაფხულო საკურორტო სეზონი შავი ზღვის სანაპირო კურორტებზე.

საკურორტო სეზონის დაწყებასთან დაკავშირებით საბჭოთა სავაჭრო ფლოტის დადგენილებით ეწყობა გემების სისტემატიური რეისები ბათომიდან ყველა მახლობელ კურორტზე. მწვანე კონცხზე, ციხისძირში, მახინჯაურში, ჩაქვში და ქობულეთში ბათომიდან იქლიან მოტორიანი ნავები და პატარა გემები დღეში სამჯერ.

გაგრის, პიცუნდას, ფსირცხას, სოხუმსა და ოჩამჩირეს შორის გემები იქლიან. როგორც ბათომიდან, ისე სოხუმიდან დღეში ორჯერ.

აკვარისტანის კურორტებს შორის გემების და ნავების მიმოსვლა უკვე დაწყებულია.

,,საერთაშორისო კონგრესი“ ტფილისში

3 ივნისს, სტალინის სახელობის საკავშირო საჩეხენებელ კლუბში მუშათა საერთაშორისო დახმარების დღესთან დაკავშირებით შესდგება „საერთაშორისო კონგრესი“.

„საერთაშორისო კონგრესში“ მონაწილეობას მიიღებს ტფილისის 7 მოწონავე კლუბი. მათ შორის: სტალინის სახ. საკავშირო-საჩეხენებელი, ვოროშილოვის, ლენინის (მუტაფეთა) პლეხნოვის, ნარიმანოვის სახ. კლუბები და სხვ.

კლუბთან ერთად მონაწილეობას მიიღებს 7 საწარმო. თვითეული კლუბი და საწარმო „საერთაშორისო კონგრესზე“ გზავნიან რომელიმე ქვეყნის 5—5 „წარმომადგენელს“, ერთი წარმომადგენელთაგანი კონგრესის მონაწილეებს გააცნობს მასზე მიმდინარე ეროვნული ქვეყნის ეკონომიურ და პოლიტიკურ სურათს ამ ქვეყანაში მუშათა კლასის მდგომარეობას, რევოლუციურ და პროფ. მოძრაობის მსვლელობას ზრდას და სხვ.

კონგრესის ბოლოს მესრულებული იქნება მხატვრული პროგრამა.

,,საერთაშორისო კონგრესი“ ტფილისში

„საერთაშორისო კონგრესში“